

1791.

(36)

Liście poufne aa

fol

Belweder
Naczelne Dowództwo

Łącznie odpisy ważniejszych protoko-
łów i aktów Delegacji P.T.C.K.
Ważność ich wysyłanie już była
bez sporadyczne okazje

Przewodniczący Delegacji

Michał Tomaszewski

24
XII 1919

Protokół I posiedzenia Komisji
dnia 29 września 1919 r.

Obecni :

Pani Helena Bisping

Pan Hr. M. Kossakowski jako przewodniczący

„ M. Strumillo

„ L. Trzeciak

„ E. Zaleski

„ W. Gawłowski

„ Uniechowski

1/ Podział pracy.

Hr. Kossakowski proponuje następujący podział pracy:

1/ Przewodniczący załatwia sprawy natury ogólnej. -

2/ Pan Zaleski obejmuje przygotowanie list zakładników, porozumienia się z Urzędem dla spraw jeńców i uchodźców, przygotowania do reemigracji.

3/ Pan Trzeciak bierze na siebie sprawę Czerwonego Krzyża - w szczególności zbadanie stosunków Czerwonego Krzyża - Polskiego i międzynarodowego.

4/ Pan Strumillo bierze na siebie zbadanie sprawy zakładników z punktu widzenia prawa międzynarodowego.

5/ Pan Józef Dągiel obejmuje sprawy reemigracji.

6/ Dr. Gawłowski obejmuje rzeczoznawstwo w sprawach sanitarnych.

7/ Pan Uniechowski bierze na siebie organizację podziału.

8/ Pani Bispingowa obejmuje sprawy gospodarcze.

9/ Pan Alberg obejmuje sprawy reemigracyjne.

10/ P. Węclawowicz obejmuje sekretariat.

Wniosek p. hr. Kossakowskiego przyjęty.

Pan Zaleski zaznacza konieczność inwentaryzacji zapasów Czerwonego Krzyża Sowieckiego, znajdujących się w Polskim posiadaniu.

Pan Strumillo stwierdza konieczność ustalenia przepisów określających przynależność państwową polską . -

Hr. Kossakowski stwierdza konieczność przygotowania się do odpowiedzi na zapytania które przez delegatów Sowieckich będą postawione:

1/ Dla czego Sowiecki Czerwony Krzyż nie jest przez władze polskie uznany jako spadkobierca Rosyjskiego Czerwonego Krzyża?

2/ Dlaczego pełnomocnictwa wydane przez Rząd Polski Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi jest podpisane jedynie przez w. ministrów Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych.

Hr. Kossakowski zwraca się do przedstawiciela Polskiego Czerwonego Krzyża o:

1/ Wygotowanie budżetu dla Komisji.

2 2/ „ 3 kopji pełnomocnictw poświadczonych przez Komisarza Rządowego.

3/ Przygotowanie pieczęci i odpowiednich blankietów.

4/ Akta uznania Polskiego Czerwonego Krzyża przez Międzynarodow. Czerw. Krzyża .

5/ Zawizowanie dokumentów członków Komisji w Sztabie Generalnym.

6/ Zawiadomienie Ministra Spraw Wojskowych, generała Szeptyckiego, Komisarza rządowego Czerwonego Krzyża i Komisarzy Okręgowych o składni Komisji.

7/ Przygotowanie 20 egzemplarzy statutu Polskiego Czerwonego Krzyża.

8/ Przygotowanie dla członków Komisji opasek i sztandaru na pociąg . -

9/ Hr. Kossakowski prosi p. Trzeciaka o zwrócenie się do rodziny św. p. Więckowskiego o materiały w sprawie zakładników znajdujące się

w jej posiadaniu.

2/ Rzeczoznawcy

Panowie Strumillo i Trzeciak stwierdzają, że pozosta-
je bardzo mało czasu i proponują zaproszenie rze-
czoznawców, którzy by mogli towarzyszyć Komisji.

Wniosek przyjęto.

3/ Spisy zakładników
i jeńców.

Pan Uniechowski stwierdza, że pułk. Sliwicki
w Min. Spraw Wojskowych posiada spisy wszystkich
jeńców i zakładników i stawia wniosek zwrócić się
o spisy do niego.

Wniosek przyjęto.

4/ Materiały co do
uprzednich per-
traktacji co do
jeńców i zakład-
ników

Na wniosek hr. Kossakowskiego uchwalono zwrócić
się do Min. Spraw Zagranicznych o doręczenie Komisji
wszelkich aktów dotyczących uprzednich pertraktacji
z Sowieckim rządem w sprawach wymiany jeńców i za-
kładników . -

5/ Posiedzenie
następne.

Uchwalono zebrać Komisję na posiedzenie w dniu
30 września o godz. 6-ej p.p. w lokalu Polskiego
Czerwonego Krzyża -

Sekretarz Komisji

Otton Węclawowicz

Edward Zaleski

Trzeciak

Helena Bisping

Uniechowski

M. Strumillo

Protokół posiedzenie Delegacji

w dniu 30 września 1919 r.

Obecni:

Hr. Kossakowski prezydujący

Pani Bispingowa

Pan Strumillo

„ Zaboklicki

„ Trzeciński

„ Zaleski

„ Uniechowski

ppr. Baczyński

Pan Dr. Gawłowski

Hr. Mielżyński

Budżet Delegacji

Hr. Kossakowski oświadcza, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Urzędem dla spraw jeńców i uchodźców zagwarantowało potrzebne Delegacji środki materialne.

Przydzielenie por. Baczyńskiego.

Hr. Kossakowski zawiadamia, że jako delegat Gen. Sztabu wchodzi w skład Delegacji p. porucznik Baczyński

Sprawa toru kolejowego

Pan Uniechowski zwraca uwagę na to, że tor kolejowy nie idzie dalej niż do Łunińca i prosi por. Baczyńskiego o sprawdzenie w Sztabie Generalnym.

Kurjerzy.

Por. Baczyński proponuje przydzielenie 10 kurjerów, dla utrzymania łączności z Warszawą.

Kwestja udziału w Delegacji Amer. Czerw. Krzyża.

Pan Leśniewski zawiadamia, że Amer. Czerw. Krzyż zwrócił się do Delegacji z propozycją wzięcia udziału w Delegacji.

Po dyskusji uchwalono zwrócić się do Amerykańskiego Czerwonego Krzyża o współdziałanie w zakresie aprowizacyjnym. -

Pełnomocnictwa Delegacji

Pan Strumillo zaznacza, że pełnomocnictwa Delegacji są skonstatowane w ten sposób iż mogą być łatwo przez przedstawicieli Sowieckich kwestjonowane.

Po dyskusji uchwalono zadowolnić się istniejącymi pełnomocnictwami i zwrócić się do Rządu o wystawienie pełnomocnictw w 2 egzemplarzach. -

Język obrad

Protokół posiedzenia Delegacji
 Na wniosek hr. Kossakowskiego uchwalono
 w dniu 30 września 1919 r.
 że Delegacja proponowała przedstawicie-
 lom Sowietkim "By" na planowych posiedzeniach
 każda strona przemawiała w swoim języku i by
 przemówienia były tłumaczone.

Posiedzenie Delegacji wyznaczono na
 1-go października w lokalu Polskiego Czerwone-
 go Krzyża, ul. 6-ej 30 p.p.

Sekretarz
 Edward Zaleski
 hr. Kossakowski

Trzeciak
 hr. Kossakowski
 Helena Piskun
 Uniechowski
 M. Strumilo

Delegacja

hr. Kossakowski
 w skład Delegacji
 Pan Uniechowski
 wy nie idzie dalej niż do ławki i prosi par. Baczyń-
 skiego o sprawozdanie w sprawie Generalnym

Przydziałanie
par. Baczyński

Sprawa form
kolonizacyjna

Por. Baczyński proponuje przydzielenie 10 kurja-
 rów dla utrzymania łączności z Warszawą.

Kurjacy

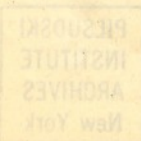
Dr. Ledziński
 Kurjańscy zwrócili się do Delegacji z prośbą o
 wstąpienie w Delegacji.

Kwestia uzur-
 kacji w delega-
 cji Amerykańskiej
 Kurjańscy

Po dyskusji uchwalono zwrócić się do Amerykan-
 skiego Czerwonego Krzyża o współdziałanie w zakresie
 sprawozdania.

Pełnomocnictwa
Delegacji

Pan Strumilo
 delegacji są skonstruowane w ten sposób iż mogą być
 łatwo przez przedstawicieli Socjalistycznej Komisji
 Po dyskusji uchwalono zwrócić się do
 tymi pełnomocnictwami i zwrócić się do Kurjań-
 skich pełnomocnictw w 2 egzemplarzach.

Protokół posiedzenia Delegacji
w dniu 1 października 1919 r.

O b e c n i :

Przewodniczący hr. Kossakowski
Bar. Bispingowa
hr. Mielżyński
Pan Strumillo
,, Trzeciak
,, Zaboklicki
,, Uniechowski
,, Gawłowski
,, Zaleski

Rzeczoznawcy
prawa między-
narodowego

Hr. Kossakowski komunikuje, że mc. Makowski jechać z Delegacją nie może.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych natomiast deleguje na ostatnim posiedzeniu Delegacji przedstawiciela dla wyjaśnienia wątpliwych kwestji.

Sprawy reemi-
gracji.

Hr. Kossakowski komunikuje, że Urząd dla spraw Jeńców i Uchodźców obejmuje akcją reemigracji i w tym celu przydziela do Delegacji urzędnika.

Sprawy gospo-
darcze

P. Uniechowski komunikuje, że pociąg przeznaczony dla Delegacji nie odpowiada

Delegacja udziela p. Uniechowskiemu pełnomocnictwo dla pertraktacji z Zarządem Kolei Państwowych, w celu uzyskania odpowiadającego celowi pociągu.

Sprawy prawne

Hr. Kossakowski presi członków Delegacji o przygotowanie materiału do omówienia z Min. Spraw Zagraniczn.

Następne posiedzenie postanowiono na piątek 3 października 1919 r. o godz. 6. p. p. w lokalu Czerw. Krzyża.

Sekretarz O. Węclawowicz

Edward Zaleski

Trzeciak

Helena Bisping

Uniechowski

M. Strumillo

Protokół posiedzenia Delegacji
w dniu 3 października 1919 r.

Obecni :

Przewodniczący hr. Kossakowski
P. Ord. Bispingowa
P. Uniechowski
Dr. Gawłowski
P. Trzeciak
Hr. Mielżyński
P. Zdobychowski

1/ Pan Uniechowski zaznacza konieczność zakomunikowania natychmiast Sztabowi składu Delegacji.

2/ Hr. Kossakowski przedkłada Delegacji projekt regulaminu .

Uchwalono odłożyć dyskusję nad regulaminem do przyszłego posiedzenia.

3/ Przyszłe posiedzenie naznaczone 4/X 19. o godz. 6 p.p. w lokalu Polskiego Czerwonego Krzyża

Sekretarz O. Węclawowicz

Uniechowski
Trzeciak
Helena Bisping

Protokół posiedzenia Delegacji
dnia 4 października 1919 r.

O b e c n i :

Przewodniczący hr.	Kossakowski
Pani Prdynatowa	Bispingowa
Pan	Uniechowski
„	Trzeciak
„	Zaleski
hr.	Mielżyński
Pan	Zaboklicki

Regulamin Delegacji Po dyskusji zatwierdzone i podpisane Regulamin Delegacji / Aneks Nr. I /

Program zasadniczy Po dyskusji uchwalono zaproponować przez Hr. Kossakowskiego program zasadniczy. /Aneks Nr. 2/

Program zachowania się w 1-m dniu spotkania Uchwalono na wniosek hr. Kossakowskiego program zachowania się w 1-m dniu spotkania /Aneks Nr. 3/.

Po za tym przegotowano odpowiedz na propozycję Delegatów Sowieckiego Czerwonego Krzyża co do podjęcia przez Czerwone Krzyże Sowiecki i Polski wobec odnośnych rządów inicjatywy w sprawie zawieszenia broni jak również przygotowano próbę odpowiedzi Delegacji na ewentualne próby strony przeciwnej wprowadzenia na posiedzenie wspólne rozważań natury politycznej.

Następne posiedzenie Posiedzenie następne naznaczone 5 październ. 1919 r.

Przewodnicz. Kossakowski

H. Bispingowa

Edward Zaleski

Leon Trzeciak

Uniechowski

Sekretarz O. Węclawowicz

zatwierdzony na posiedzeniu w dniu 4 października 1919 r.

-o-o-

- § 1. Delegacja składa się z ośmiu członków, wśród nich jeden przewodniczący i dwóch wice-przewodniczących, stancją Prezydium Delegacji. Nieobecnego przewodniczącego zastępuje jego zastępca, pozostałych członków Delegacji kolejno jeden z ich zastępców. Obecny na miejscu przy jednym zaś wakansie i obecności 2-uch zastępców : I-szy Altberg. 2-gi Mielżyński.
- § 2. Zastępcy, oraz sekretarz Delegacji mają prawo uczestniczenia w posiedzeniach, wszelako bez głosu decydującego. To samo dotyczy i zaproszonych na posiedzenie rzeczoznawców.
- § 3. Wszystkie sprawy decydowane są zwykłą większością głosów, w razie równej ilości głosów za i przeciw, głos przewodniczącego przeważa.
- § 4. Uchwały Delegacji wpisuje się do protokołu, podpisywanego przez obecnych na posiedzeniu członków Delegacji.
- § 5. Obrady prowadzi przewodniczący, względnie jego zastępca.
- § 6. Zebranie Delegacji jest prawomocne, jeśli uczestniczy w nim przynajmniej pięciu członków.
- § 7. Decyzjom Delegacji podlegają wszystkie sprawy dotyczące:
 - a/. Stanowiska Delegacji na posiedzeniach wspólnych obu delegacji,
 - b/. propozycji, zgłaszanych na tych posiedzeniach,
 - c/. odpowiedzi na zapytania i propozycje Delegacji Sow. Cz. Krz.
 - d/. deklaracji, oświadczeń i informacji zasadniczych, komunikowanych Delegacji Sow. Cz. Krz.
 - e/. porządku dnia wspólnego posiedzenia,
 - f/. redakcji protokołów posiedzeń wspólnych.
- § 8. W celu uporządkowania wystąpień poszczególnych członków Delegacji Polskiego Tow. Cz. Krzyża na posiedzeniach wspólnych obu delegacji, przestrzega się następujące zasady:
 - a/. wystąpienie w zakresie poglądów i informacji zasadniczych może mieć miejsce wyłącznie tylko na podstawie uprzedniej aprobaty Delegacji P.T.C.K., która wybiera generalnego mówcę.Wszelkie oświadczenia, wyjaśnienia, deklaracje i poglądy zasadnicze wypowiedzianymi być mogą wyłącznie tylko od

imienia całej Delegacji.

c/. Wykluczoną jest dyskusja zasadnicza pomiędzy członkami Delegacji Polskiego T.C.K. W razie gdyby ktokolwiek z członków zauważył potrzebę udzielenia sprostowania do słów swego kolegi, zgłasza swą uwagę /piśmiennie/ na ręce przewodniczącego Delegacji P.T.C.K., który bądź udziela na miejscu wyjaśnienia, bądź proponuje przerwanie wspólnych obrad w celu naradzenia się Delegacji.

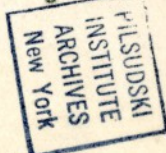
d/. Na poruszane przez Delegację Sow.T.C.K. kwestje i zapytania zasadnicze, o ile nie zostały one uprzednio omówione w gronie Delegacji P.T.C.K. nie udziela się odpowiedzi na miejscu, przenosząc sprawę pod obrady Delegacji P.T.C.K. Jedynie przewodniczący Delegacji P.T.C.K. może, jeżeli uzna udzielenie odpowiedzi za niewskazane, zaś kwestję za niezbyt wielkiej wagi, udzielić na miejscu wyjaśnienia, lub zaprosić jednego z członków Delegacji P.T.K.C. do jego złożenia, przy czym zaznaczone zostaną w przemówieniu, że kwestja nie była jeszcze rozważana w Delegacji P.T.K.C.

§ 9. Pełnomocnictwa członków Delegacji P.T.K.C. dotyczą wyłącznie ich praw kolegjalnych, co też członkowie Delegacji wyraźnie zaznaczać będą w rozmowach z przedstawicielami Sowieckiego Czerw Krzyża, gdyby z ich strony zjawiała się próba poruszania zasadniczych kwestji w rozmowie prywatnej.

§ 10. Sprawy wykraczające poza ramki pełnomocnictw udzielonych Delegacji P.T.K.C. przez Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża nie mogą być omawiane ani na posiedzeniach, ani nawet w rozmowach prywatnych członków Delegacji P.T.C.K. z przedstawicielami Sow.T.C.K. Gdyby wszelako ktokolwiek z członków Delegacji Sow. Czerw. Krz. poruszył w rozmowie z członkiem Delegacji P.T.K.C. sprawę wykraczającą poza ramy udzielonych Delegacji P.T.K.C. pełnomocnictw należy bądź odesłać go do przewodniczącego Delegacji P.T.K.C. bądź poinformować go o temacie poruszonej sprawy.

§ 11. Na wspólnem posiedzeniu Delegacji nie będzie dopuszczone żadne głosowanie. Delegacja występuje na nim solidarnie i jednolicie

§ 12.

Członków Delegacji P.T.C.K. jak również obecnych na posiedzeniu jej zastępców, sekretarza stenografistkę i rzeczoznawców obowiązuje bezwzględny rygor zachowania tajemnicy. Ujawnianiami mogą

być wyłącznie tylko imiennymi przesłanymi do ogłoszenia

- § 13. Pieczęć Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża znajduje się u przewodniczącego, względnie jego zastępcy. Zadne pisma listy, lub notatki nie mogą być wysyłane od personelu Delegacji P.T.C.K. zanim treść ich nie zostanie zaakceptowana przez wskazanego przez Delegację jej członka.
- § 14. Delegację P.T.C.K. reprezentuje nazewnątrz jej przewodniczący względnie jego zastępca. Wszelką urzędową korespondencję Delegacji /pisma, odezwy, świadectwa odpisy etc./ podpisuje przewodniczący względnie jego zastępca i sekretarz.

Zatwierdzono na posiedzeniu 4 października 1919 r
Przewodniczący

/-/ Michał Kossakowski.

Sekretarz

Miejsce postoju pociągu Nr. 15.

10/X 1919 r.

OKOLNIK.

1/ Wychodzić z wagonów i przebywać poza pociągiem wolno tylko osobom posiadającym przepustki, zaopatrzone w umówiony znak i podpis Komendanta pociągu. Osoby niestosujące się do tego rozkazu podlegają natychmiastowemu aresztowaniu.

2/ Światła w wagonach wojskowych winne być pogaszone o godz. 9-ej wieczorem z wyjątkiem wagonu Komendanta, wartowni, kuchni i wagonów zajmowanych przez delegatów cywilnych.

3/ W obrębie wierzstowego promienia od pociągu nie wolno używać broni palnej bezcelowo, tylko dla obrony życia i alarmów wojskowych.

4/ Aresztowanym nie wolno pod grozą utraty życia stawiać operu czynnego władzom wojskowym.

5/ Nie wolno rozmawiać z posterunkami i żądać od nich jakichkolwiek informacji dotyczących pociągu.

6/ Na wartownię nie wolno wchodzić nikomu z wyjątkiem Komendanta pociągu lub przełożonych wyższych, jak dowódca odcinka i t. d.

7/ Do wagonu Komendanta wchodzić wolno po uprzednim zameldowaniu się.

8/ Obowiązkiem każdego przebywającego w pociągu jest okazywanie pomocy władzom wojskowym i informowanie Komendanta pociągu o sprawach mogących zagrażać interesom Państwa, oraz spokojnemu tokowi obrad delegacji.

9/ Winni wykroczenia przeciw tym przepisom będą oddani do rozporządzenia dowódcy odcinka pułkownika Sikerskiego.

P R O T O K O Ł N r . I .

Działo się dnia 11 października 1919 r. o g. 11 m. 10 w pociągu Nr. 15 na stacji Mikaszewicze.

Zebrałi się: Kossakowski Michał Stanisław
Marchlewski Juljan
Trzeciak Leon
Zaleski Edward

jako przedstawiciele: pierwszy Delegacji Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, drugi, Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża trzeci i czwarty Delegacji Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

P. M. Kossakowski wręczył p. Juljanowi Marchlewskiemu pełnomocnictwo wydane Delegacji Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, odpis uchwały Komitetu Głównego Polskiego T. C. K. upoważniające Zarząd Główny P. T. C. K. do wydania Delegacji pełnomocnictwa, oraz dokument upoważniający Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża do działań w dokumencie tym wymienionych.

Wzajemnie p. Juljan Marchlewski wręczył przedstawicielom Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża na ręce p. Kossakowskiego zaświadczenie Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża o delegowaniu do pertraktacji p. Juljana Marchlewskiego z wyszczególnieniem składu towarzyszących mu osób, pełnomocnictwo wydane przez Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowietów Kolegium Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża na wydanie powyższych pełnomocnictw, oraz zaświadczenie wydane przez Zarząd Ros. Tow. Czerw. Krzyża. że panna Marchlewska jest maszynistką R. T. C. K.

Postanowiono zebrać się ponownie w tym samym składzie osób o godz. 16-ej dnia dzisiejszego w celu ustalenia wzajemnego poglądu co do dokumentów uwierzytelniających, względnie:

- 1/ ustalenie czasu wspólnego posiedzenia obu Delegacji
- 2/ wstępnego omówienia regulaminu wspólnych obrad obu przedst. w. Zamyknięto narady o godz. 11 m. 47.

Obecni przedstawiciele Juljusz Marchlewski
Michał Kossakowski
Edward Zaleski
Leon Trzeciak

Sekretarz O. Węclawowicz

1120
К О П И Я

УПРАВЛЕНИЕ

р.с.

Красного Креста
ПРИ АРМИЯХ
ЗАПАДНОГО ФРОНТА
2222222

8 Октября 1919 г.

№ 4600

Адрес для теле-
грамм

"Заподофронт Крест"

У Д О С Т О В Е Р Е Н И Е

Дано сие МАРХЛЕВСКОЙ Софии Юлиановне в том
что она действительно состоит сотрудником Рес-
сийского Общества Красного Креста, что подписию
с приложением печати удостоверяется.

Зам. Уполномоченного Кр. Кр.

при армиях Западного фронта д-р подпись

И.с. Управляющего делами подпись

Делопроизводитель подпись

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

106

118
КОПИЯ

РОССИЙСКАЯ СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ
ФЕДЕРАТИВНАЯ
СОВЕТСКАЯ РЕСПУБЛИКА.

Народный Комиссар
по Иностранным Дела́м.

7-го Октября 1919 г.
№ 11/856
МОСКВА

Телефон № 4-23-65

В ЦЕНТРАЛЬНУЮ КОЛЛЕГИЮ
РОССИЙСКОГО ОБЩЕСТВА КРАСНОГО
КРЕСТА.

Правительство Р.С.Ф.С.Р уполномочи-
вает Центральную Коллегию Российского об-
щества Красного Креста назначить предста-
вителя для ведения переговоров с Польским
Красным Крестом и для заключения и подпи-
сания соглашения с ним по краснокрестным
делам и вопросам об обмене заложников и
пленных, и об урегулировании положения бе-
женцев.

НАРОДНЫЙ КОМИССАР по

М.П.

ИНОСТРАННЫМ ДЕЛАМ

подпись
неразборчива

Секретарь подпись неразборчива

Сичени

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

219
Российское Общество
КРАСНАГО КРЕСТА
ЦЕНТРАЛЬНАЯ КОЛЛЕГИЯ

ИНОСТРАННЫЙ ОТДЕЛ

7 Октября 1919 г.

№ 1616

МОСКВА

Трубная площадь,
Эрмитаж-Оливье

-----+-----

Адрес для телеграмм:

"МОСКВА ЦЕНТРОКРЕСТ"

Телеф. 1-96-48 и

2-24-85

К О П И Я

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Мороз

Центральный Комитет Российского Общества Красного Креста настоящим удостоверяет, что на основании полномочий, данных Правительством Российской Федеративной Социалистической Республики, Центральный Комитет Российского Общества Красного Креста назначает Полномочным своим представителем гражданина Юлиана Юзефовича МАРХЛЕВСКОГО для переговоров с Польским Красным Крестом по вопросам, касающимся деятельности Польского и Российского Красного Креста, об обмене заложниками, арестованными и пленными и об урегулировании вопроса о беженцах, и что он МАРХЛЕВСКИЙ, уполномочивается заключать и подписывать соглашения с Польским Правительством и Польским Красным Крестом.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА подпись неразборчива

СЕКРЕТАРЬ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА подпись неразборчива

ЗАВЕДУЮЩИЙ ИНОСТРАННЫМ ОТДЕЛОМ Е.Коровин

М.П.

PROTOKÓŁ Nr. II. W sprawie

Działo się dnia 11 października 1919 r. o godz. 17 pp.

w pociągu Nr. 15 na stacji Mikaszewicze.

Zbrali się: Kossakowski Michał Stanisław

Marchlewski Juljusz

Trzeciak Leon

Zaleski Edward

Jako przedstawiciele:

1/ Delegacji P. T. C. K.

2/ R. C. K. R. F. S. R. S.

3 i 4 - ty Delegacji P. T. C. K.

pan M. Kossakowski wręczył panu Juljanowi Marchlewskiemu

1/ pełnomocnictwo Delegacji R. C. K. R. F. S. R. S.

2/ niobecności wśród członków Delegacji P. T. C. K.

3/ przynależności do Delegacji R. C. K. R. F. S. R. S. panny Mar-

pan Juljan Marchlewski oświadcza, że pełnomocnictwa jego

nie uprawniają go do zawarcia i podpisania porozumienia z Delegacją

P. T. C. K., lecz że sama ta umowa musi podlegać potwierdzeniu przez

Radę Komisarzy Ludowych, jako przez Rząd Rosyjskiej Republiki.

Co do zasadniczej deklaracji w sprawie brania zakładników pan

Marchlewski robi zastrzeżenie - Sowieckie Rządy zastosowały

obranie zakładników jedynie jako represalja na postępowanie Rządów

innych państw z obywatelami R. F. S. K. S. R. S. w czasie wojny

branie zakładników w skutkach wypadków tego rodzaju, jak wymorodo-

wanie misji R. T. C. K. R. F. S. K. S. i zająć w Wilnie Polską

Wyrzeczenie się brania zakładników jest ze strony Rządu

R. F. S. R. S. tak odległe, jak długo inne państwa będą

stosowały względem obywateli rosyjskich środki nielegalne i nie-

zgodne z prawami wojny. System brania zakładników może być uchy-

lonym jedynie w wypadku wyrzeczenia się obu stron pewnych nie-

zgodnych z prawem systemów postępowania. Co do obecności w sądzie

PILSUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

109

współpracowników Delegata C. K. R. F. S. R. S. panny Marchlewskiej, pan Juliusz Marchlewski oświadcza, że istotnie jej legitymacje nie są wystarczające.

W sprawie członków Delegacji P. T. C. K. pan J. Marchlewski oświadczył, że pan Dangel jest zakładnikiem i podlega wymianie, zaś co do pana Lucjana Altberga, to miejsce pobytu jego nie jest znanem władzom R. F. S. R. S. W razie dojścia do porozumienia w sprawie wymiany zakładników pan Dangel będzie mógł natychmiast zająć miejsce wśród Delegacji P. T. C. K., przyczem pan J. Marchlewski zaproponował wymianę p. L. Dangla na zatrzymanego w Wilnie przez władze Rzeczypospolitej Polskiej p. Pilar von Pilchau, dla którego będzie również wygotowaną nominacją na współpracownika Delegata C. K. R. F. S. R. S. na czas trwania konferencji z Delegacją P. T. C. K.

Pan M. S. Kossakowski prosi o utrzymanie się tematu T. J. o określenia prawomocności pełnomocnictw Delegacji P. T. C. K. Pan P. Leon Trzeciak zaznacza, że p. J. Marchlewski uznaje, że pełnomocnictwa jego nie są jednoznaczne z pełnomocnictwami Delegacji P. T. C. K., gdyż potrzebują ratyfikacji przez Rząd R. F. S. R. S. w całym zakresie, podczas gdy pełnomocnictwa Delegacji P. T. C. K. w znacznej mierze potwierdzenie przez Rząd czynią zbędnem. Pan Trzeciak zaznacza jednocześnie, że dalsze porozumienie jest możliwem jedynie w tym wypadku, gdy sprawa zakładników będzie możliwa do likwidacji. Pan M. S. Kossakowski stwierdza, że chociaż nie jest czas na merytoryczne rozpatrywanie spraw, musi jednak zwrócić uwagę na to, że kwestja wymordowania Delegacji Sowieckiego Czerwonego Krzyża, została przez Rząd Sowiecki uznana za zlikwidowaną, wobec s. p. Więckowskiego, zaś co do Wilna, stwierdza, że zakładnicy zostali stamtąd wywiezieni na długo przed zdobyciem Wilna przez Wojska Polskie. Pan M. Kossakowski stwierdza, że w propozycji postawionej w lipcu w Białowieży było omówionem, że obie pertraktujące strony będą posiadały nieograniczone pełnomocnictwa w sprawie likwidacji zwyczajnego brania zakładników. Pan E. Zaleski stwierdza, że wszystkie 3 wnioski Delegacji P. T. C. K. zostały przez p. J. Marchlewskiego przyznane i proponuje

by pan Marchlewski wyjednał u swego Rządu uzupełnienie swych pełnomocnictw w takim zakresie, by można było nazwać je równoległymi z pełnomocnictwami Delegacji Czerwonego Krzyża.

P. J. Marchlewski oświadcza, że zgadza się że jego pełnomocnictwa przewidują zatwierdzenie dokonanej umowy, przez Rząd Sowieckiej Republiki. Jeżeli Delegacja P. T. C. K. stoi na stanowisku, że pewne punkty winny być wprowadzone w życie bez zatwierdzenia przez Rząd Sowieckiej Republiki, to p. J. Marchlewski odejmuje się uzyskania dodatkowych pełnomocnictw, aczkolwiek osobiście uważa, że umowa zatwierdzona przez Rząd Sowieckiej Republiki daje większe gwarancje wykonania.

P. M. Kossakowski stwierdza, że Delegacja przyjmuje do wiadomości wyjaśnienie p. J. Marchlewskiego i oświadcza że Delegacja P. T. C. K. gotowa jest wypowiedzieć się co do treści dodatkowych pełnomocnictw, by takowe nie mogły być w następstwie kwestjonowane.

P. J. Marchlewski przechodząc do sprawy pełnomocnictw Delegacji P. T. C. K. usprawiedliwia nieobecność pana Dangle jego stałością w zakładniku, zaś nieobecność pana Altherga - nieposiadaniem żadnych danych co do jego miejsca zamieszkania. Jednocześnie p. J. Marchlewski zaznacza, że nietrozumiąją jest dla niego redakcja pełnomocnictwa która według niego Delegacji Polskiej wykluczy możliwość dyskusji w sprawie punkt. 2 i 3 części pierwszej.

PP. Kossakowski i Zaleski wyjaśniają, że pełnomocnictwo Delegacji P. T. C. K. przewidują dwa etapy pertraktacji i że sprawa zakładników i jeńców cywilnych jest pierwszym punktem, który ma być załatwiony przed przystąpieniem do dalszych obrad, lecz nie sądzą bynajmniej, by dyskusja w sprawie jeńców cywilnych i zakładników była wykluczona.

P. Trzeciak stwierdza, że zastrzeżenia p. J. Marchlewskiego tyczyły się tego, aby przy omawianiu toczyła się dyskusja.

Jeżeli to w pełnomocnictwie nie jest owidziane, to dlatego że się to przez samo przez się rozumie. To jest właśnie powiedziane w § 2 i 3 I części, niepotrzebujących zatwierdzenia przeprowadzenia wzajemnego wydania, zakładników i jeńców cywilnych.

Leon Trzeciak

Sekretarz Delegacji P. T. C. K.

Ten punkt, że te sprawy muszą być omówione, a dopiero potem następuje tylko w ten sposób można rozumieć, nieg z inwigiel

P. Marchlewski przyjmuje do wiadomości wyjaśnienie udzielone przez Delegację P. T. C. K. uznaje pełnomocnictwa Delegacji P. T. C. K. za wystarczające i stawia pytanie - czy przystąpienie do obrad terytorycznych jest możliwym natychmiast - czy też dopiero po otrzymaniu przez niego dodatkowych pełnomocnictw.

P. M. Kossakowski oświadcza, że Delegacja P. T. C. K. porozumie się w tej sprawie i zajmie stanowisko na następnym posiedzeniu.

P. Marchlewski zwraca uwagę na to, że nastąpiła strata czasu, gdyż kurjer może wrócić z Moskwy dopiero w tydzień po wyjeździe.

P. M. S. Kossakowski proponuje, by obie strony oświadczyły protokularnie, że sprawy zakładników i jeńców cywilnych będą poruszone na pierwszym posiedzeniu przed innymi, w pełnomocnictwach wymienionymi sprawami.

P. J. Marchlewski przyjmuje wniosek P. M. Kossakowskiego, lecz zwraca uwagę, że wskutek niedokładności list zakładników i jeńców cywilnych obrady będą znacznie przeciągnięte.

P. Kossakowski stawia wniosek przerwania obrad i ustalenia dnia i godziny następnego posiedzenia, aby Delegacja mogła złożyć oświadczenie swego stanowiska w tej sprawie.

P. J. Marchlewski uważa kwestję za wyzerpaną i prosi Delegację P. T. C. K. o umożliwienie w dniu 13. X. 1919 r. kurjerowi p. Jabłońskiemu podróży przez front i o odpowiednie porozumienie się z władzami wojskowymi.

P. Kossakowski stawia wniosek naznaczenia następnego posiedzenia na 12. X. 1919 r. o godz. 9. 30 rano.

Wniosek przyjęto.

Pan Kossakowski zamknął posiedzenie o godz. 20. 35.

Michał Kossakowski

J. Marchlewski

Edward Zaleski

Leon Trzeciak

Sekretarz Delegacji P. T. C. K.

O. Węclawowicz

Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, za-
znajomiwszy się z treścią załączonych w dniu 22 października 1919 r. przez

pełnomocnika Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża Rosyj-
skiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowietów dokumentów

Upoważnienia Komisarjatu Ludowego do Spraw Zagranicznych
Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowie-

tów z dnia 7 października 1919 r. Nr. 11/856 i

upoważnień Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża
Ros. Soc. Fed. Republiki Sowietów z dnia 7 października r. b.

Nr. 1616 i 1617 / konstatuje że wyżej wymienione pełnomocnictwo
Przedstawiciela Rosyjskiego Czerwonego Krzyża Ros. Soc. Fed. Re-

publiki Sowietów nie zawierają jednoznacznych upoważnień do osta-

tecznego niewymagającego zatwierdzenia zdecydowania i załatwie-
nia sprawy zakładników i jeńców cywilnych, jak również odnoś-

nego wyszczególnienia spraw interesujących Czerwony Krzyż i

mających być omówionymi preliminarnie.

Wobec powyższego Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwo-

nego Krzyża prosi pełnomocnika Rosyjskiego Towarzystwa Czer-
wonego Krzyża Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki

Sowietów o wyjaśnienie wątpliwości powyższych przez przedsta-

wienie uzupełniających dowodów uwierzytelniających, względnie,

o ile ich nie posiada o zwrócenie się do Rządu Sowietów w celu

uzyskania uzupełnienia braków powyższych w postaci pełnomocnictw

dotychczas.

Ponieważ w dokumentach urzędowych Pełnomocnika i składu

jego współpracowników, wydanych przez Rosyjski Czerwony Krzyż
Ros. Soc. Fed. Republiki Sowietów nie figuruje nazwisko p. Zofji
Marchlewskiej, która przyjechała z p. J. Marchlewskim, a przed-

stawione zaświadczenie, wydane przez Zarząd Likalny Ros. Czerw.
Krzyża na front zachodni R. S. F. R. S. z dnia 8 października r. b.
Nr 4600 stwierdza jedynie tożsamość osoby i przynależność jej
do personelu Ros. Czerw. Krzyża na front zachodni R. S. F. R. S. -
Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża nie może
uznać panny Marchlewskiej za należącą do składu personelu

przypisanego pełnomocnikowi R. C. K. R. S. F. R. S.

Wobec tego Pełnomocnik Rosyjskiego Czerwonego Krzyża

R. S. F. R. S. nie przewiduje sobie członów: Józefa Dańgla i Lu-
wajana Altberga, włączonych do składu Delegacji Polskiego To-
warzystwa Czerwonego Krzyża przy porozumieniu się przez Radio
przeło Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża zwraca
się do Pana pełnomocnika Marchlewskiego o udzielenie wy-
jaśnienia w sprawie powyższej, o wzglądnie porozumienia się z
Rządem Sowieckim do dostarczenia wyżej wymienionym osobom odnoś-
nego zezwolenia na natychmiastowy wyjazd i przekroczenie linii
demarkacyjnej w celu uzupełnienia składu naszej Delegacji.

Miejsce postępu Nr. 15. W dniu 11 października 1919 r. w
dniu 11 października 1919 r. w sprawie zakazników i ich obrotów, jak również odnoś-
Przewodniczący Delegacji P. T. C. K. R. S. F. R. S. i

Michał Kozłowski
Wolnego Krzyża przed pełnomocnika Rosyjskiego Towarzystwa Czer-
wonego Krzyża Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki
Goiatów o wyjaśnienie względności powyższych przesła-
wianie uzupełniających dowodów uwierzytelniających, względnie,
o ile ich nie posiada o zwrócenie się do Rządu Sowieckiego w celu
uzyskania uzupełnienia braków powyższych w postaci pełnomocnika
dotatkowych.

Poniżej w dokumentach urzędowych Pełnomocnika i składu
jego współpracowników, wydanych przez Rosyjski Czerwony Krzyż
Ros. Soc. Fed. Republiki Sowieckich nie figuruje nazwisko p. Sołji
Marchlewskij, która przysłała z p. J. Marchlewskim, a przed-
stawione zaświadczanie, wydane przez Zarząd Biura Ros. Czerw.
Krzyża na front zachodni R. S. F. R. S. z dnia 8 października 1919
Nr 4800 stwierdza jedynie tożsamość osoby i przykłada do jej
do paragrafu Ros. Czerw. Krzyża na front zachodni R. S. F. R. S.
Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża nie może
uznać panny Marchlewskij za należącej do składu personelu

PROTOKUŁ Nr. 3.

Konwencja Gwarantująca i wzajemne honorowanie jako-

Działo się dnia 12 października 1919 r. o godz. 18. m. 30. na którą godzinę posiedzenie zostało za zobopólnym porozumieniem przeniesione z 9-jej 30 w pociągu Nr. 15 na stacji Mikaszewicze.

Zebrałi się: Pan M. S. Kossakowski

„ Marchlewski Juljusz

„ Trzeciak Leon

„ Zaleski Edward

Jako przedstawiciele: 1/ Delegacji P. T. C. K.

2/ R. C. K. R. F. S. R. S.

3 i 4 P. T. C. K.

Pan M. Kossakowski doręcza panu Marchlewskiemu oświadczenie Delegacji P. T. C. K. stwierdzające brak w obecnej chwili warunków dla rozpoczęcia wspólnych posiedzeń.

Pan Marchlewski stwierdza, że wobec stanowiska Delegacji P. T. C. K. nie może być wniosku ściśle formalnych, lecz ze względu na owocność pracy proponuje wynalezienie formy dla przyspieszenia obrad.

Wskutek podróży kurjera wspólne posiedzenia Delegacji P. T. C. K. Delegatem R. C. K. R. F. S. R. S. są odłożone na czas dłuższy i dlatego pożądanem jest omówienie wszystkich spraw w formie nie oficjalnej, by mógł przygotować materiał i ułatwić pracę oficjalnych posiedzeń wspólnych.

Pan M. Kossakowski prosi o wymienienie spraw i ich zakresu które przedmówca miał na myśli.

Pan Marchlewski uważa, że w pierwszym rzędzie trzeba będzie wyjaśnić sprawy zakładników i jeńców cywilnych, co może potrzebować dużo czasu, gdyż może zająć potrzeba zwracania się po informację do Rządów w Warszawie i w Moskwie.

Sprawa uchodźców wymaga również porozumienia się co do technicznej strony przyjmowania transportów uchodźców wobec stanu wojny pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Rosyjską Federacyjną Socjalistyczną Republiką Sowieców.

125

Konwencji Czerwonych Krzyży i wzajemne honorowanie takich mogłyby również być rozpatrywanymi.

Pan M. Kossakowski zaznacza, że poruszenie różnych kwestji wykluczające kolejność omawiania spraw i poruszanie ich nawet w przygotowanym zakresie byłoby sprzecznym ze stanowiskiem przyjętym przez Delegację P. T. C. K.

Możliwym raczej byłoby omówienie szczegółów czysto technicznych.

Ze strony pana Delegata R. C. K. R. F. S. R. S. mogą być uczynione konkretne propozycje z tej dziedziny - wtedy o ile ze strony Delegacji T. P. C. K. nie nastąpi sprzeciwu, to sprawy technicznych zarządzeń mogą być rozważane. Takież samo stanowisko zajął również Delegat R. C. K.

Poiedzenie o godz. 20-ej m. 45 zamknięto.

Michał Kossakowski

Sekretarz O. Węclawicz

Wobec uznania przez pełnomocnika R. C. K. R. F. S. R. S. niejednakowości jego pełnomocnictw w porównaniu z pełnomocnictwami Delegacji P. T. C. K. oraz oświadczenie p. J. Marchlewskiego o gotowości zwrócenia się do swego Rządu z prośbą o dopełniające pełnomocnictwa - Delegacja P. T. C. K. stwierdza brak w obecnej chwili warunków dla rozpoczęcia wspólnych posiedzeń i postanawia zwrócić się do odnośnego Dowództwa Wojskowego z prośbą o pozwolenie na przejazd frontu kurjera pełnomocnika R. C. K. R. F. S. R. S.

dnia 12 października 1919 r.

Miejsce postoju pociągu Nr. 15.

Michał Kossakowski

Działo się dnia 18 października 1919 r. o godz. 12 w pociągu Nr. 15 na stacji Mikaszewicze.

Zebrałi się: P. M. S. Kossakowski

P. Marchlewski Juljusz

P. Trzeciak Leon

P. Zaleski Edward

Podpor. Birnbaum

P. M. Kossakowski zaznacza, że panna Marchlewska nie może być uważaną za członka Delegacji Sowieckiej i może korzystać z prerogatyw członka, co do pobytu, swobody ruchów jedynie za poręczeniem przewodniczącego Delegacji Czerwonego Krzyża R. S. F. R. S.

P. Marchlewski składa piśmienne poręczenie za córką /Aneks 1/ pp. Birnbaum odczytuje punkty regulaminu dla członków Delegacji /Aneks Nr. 2/ i prosi o wypowiedzenie się co do takowego.

P. Kossakowski zaznacza, iż Delegacja Polskiego Czerwonego Krzyża nie ma nic do nadmienienia w sprawie odczytanego regulaminu

P. Marchlewski zaznacza, że ograniczenie spaceru do toru kolejowego jest dotkliwym skrupowaniem swobody ruchów członków Delegacji Czerwonego Krzyża R. S. F. R. S. i pyta czy nie byłoby możebnem zniesienia tego ograniczenia.

P. Trzeciak zaznacza, iż rzeczzone ograniczenie w ruchach jest niezbędnem dla bezpieczeństwa Delegacji R. T. C. K. R. S. F. R. S.

P. Birnbaum zaznacza, że władza jego nie sięga dalej niż plant kolejowy i wskutek tego niezbędnem jest utrzymanie ograniczeń w ruchach co do członków Delegacji R. C. K. R. S. F. S. R.

P. Marchlewski uważa, że ograniczenie jest znacznem i wyowiada zdanie, iż wobec tego pożądanem jest jaknajszystsze ukończenie obrad.

Posiedzenie zamknięto o godz. 12. m. 30.

J. Marchlewski

Michał Kossakowski

Edward Zaleski

L. Trzeciak

Z a ś w i a d c z e n i e .

Na wniosek Pana Przewodniczącego Delegacji Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża oświadczam niniejszym, że w charakterze pełnomocnika Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża gwarantuję całkowite zastosowywanie się panny Zofji Marchlewskiej do wszystkich przepisów obowiązujących członków Delegacji Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża i biorę osobiście na siebie wszelką za to odpowiedzialność.

Juljusz Marchlewski

Miejsce postoju pociągu Nr. 15.
dnia 7 października 1919 r.

Pociąg Sanitarny Nr. 15.

Instrukcja wewnętrzna.

- 1/ Wszyscy przebywający w pociągu winni być zaopatrzeni w odpowiednie przepustki zaopatrzone w niżej umieszczony podpis Komendanta wojskowego pociągu Nr. 15 i pieczęć Dowództwa Dywizji.
- 2/ Osoby powyższe skierowują wszystkich przebywających do Komendanta wojskowego natychmiastowo.
- 3/ Członkowie Delegacji Rosyjskiego Czerwonego Krzyża R. S. E. R. S. mają prawo wychodzić z wagonów od wschodu słońca do godz. 10 wieczór. Dotyczy to tylko przechodzenia z wagonu do wagonu.
- 4/ Przechadzki Delegacja Ros. Czerw. Krzyża odbywa li tylko od wscho do do zachodu słońca. Przechadzki dozwolone są jedynie po torze kolejowym na odległość jednej wiorsty na wschód i zachód od pociągu. Schodzenie z plantu kolejowego, jak również wchodzenie do budynków kolejowych jest wzbronione. W czasie przebywania, postoju i odjazdu pociągów Delegacja Ros. Czerw. Krzyża winna znajdować się w wagonie przy zamkniętych drzwiach i oknach.
- 5/ W razie konieczności przejścia z wagonu do wagonu po za godzinami w p. 3 oznaczonymi, Delegacja Rosyjska zawiadamia o tem Komendanta przez ordynansa, lub żołnierza stojącego na warcie przy wagonie Delegacji.
- 6/ Członkowie Polskiej Misji Czerwonego Krzyża proszeni są o każdorazowe zawiadomienie K-ta pociągu o wyjeździe po za st. Mikaszewice.
- 7/ Służbę sanitarną pociągu Nr. 15 obowiązują godziny w p. 3 oznaczone. Przechodzenie z wagonu do wagonu po za temi godzinami dozwolone jest li tylko za okazaniem kartki, wydanej każdorazowo przez jednego z członków Misji Polskiego Czerwonego Krzyża /prawo wydawania kartek takich przysługuje tylko pełnomocnym członkom Misji/
- 8/ W wypadkach nieprzewidzianych niniejszym regulaminem zwracać się należy do Komendanta pociągu. To samo dotyczy zażaleń na zachowanie się załogi lub też służby sanitarnej.
- 9/ O wszelkich potrzebach przebywających w pociągu zawiadamia się Komendanta w czasie codziennego obchodu wagonów.
- 10/ Okólnik z dnia 10 października znosi się. Instrukcja niniejsza ma moc obowiązującą aż do odwołania.

M. B i r n b a u m

Podpor. i Komendant pociągu.

W dniu 28 października 1919 r. w godzinach wieczornych, w sali nr. 15 w budynku przy ul. ...

Działo się dnia 28/X o godz. 11 w pociągu Nr. 15 na stacji Mikaszewicze.

Zbrali się: P. M. S. Kossakowski
P. Marchlewski Juljusz

P. Trzeciak Leon

P. Zaleski Edward

Przewodniczący p. M. S. Kossakowski oznajmia, że na porządku dziennym jest: 1/ odczytanie protokołu uprzedniego zebrania 2/ sprawa dodatkowych pełnomocnictw p. Marchlewskiego 3/ ewentualnie sprawa regulaminu wspólnych posiedzeń 4/ ustalenia czasu pierwszego wspólnego posiedzenia 5/ wolne wnioski.

1/ P. M. S. Kossakowski odczytuje protokół z czwartego posiedzenia prezydium z dnia 18 października 1919 r. Protokół przyjęto i podpisano.

3/ P. Marchlewski odczytuje dodatkowe pełnomocnictwa przesłane mu przez Radę Komisarzy Ludowych Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieckiej i wręcza pełnomocnictwa przewodniczącemu Delegacji P. T. C. K.

Pan Zaleski stawia wniosek zapytania, czy komitet Czerwonego Krzyża R. F. S. R., a kolegium odznaczają tą samą instytucją.

Pan Marchlewski oświadcza, że Centralne Kolegium Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża i Centralny Komitet Rosyjskiego Czerwonego Krzyża są nazwami jednej i tej samej instytucji.

Posiedzenie przerwane dla narady prezydium Delegacji P. T. C. K. na 10 minut.

Po wznowieniu posiedzenia p. M. S. Kossakowski w imieniu Delegacji P. T. C. K. oświadczył: wobec tego, że p. Juljan Marchlewski, pełnomocnik R. C. K. R. S. F. R. S., przedstawił w dniu dzisiejszym uzupełniające pełnomocnictwo wydane na imię tegoż pana Marchlewskiego przez Radę Komisarzy Ludowych R. S. F. R. S.

w dniu 22 października 1919 r. za Nr. A. 11704, Prezydium Delegacji P. T. C. K. zaznaczywszy się z treścią takowego, uznaje pełnomocnictwo powyższe za dostateczne.

3/ P. M. S. Kossakowski proponuje p. J. Marchlewskiemu wypowiedzenie się w kwestji regulaminu wspólnych prąd obu Delegacji..

P. Marchlewski stawia w tej kwestji propozycję następującą: na wspólnych-posiedzeniach obu Delegacji przewodniczy stale przewodniczący Delegacji P. T. C. K. Językiem obrad jest język polski, w wypadkach gdy w obradach uczestniczyć będą w odśnionych sprawach rzeczoznawcy nierozumiejący języka polskiego ci ostatni przemawiać będą po rosyjsku, przemówienia zaś ich będą tłumaczone na język polski.

Przemówienia polskie będą dla użytku osób nierozumiejących polskiego języka na ich zyczenie streszczane w języku rosyjskim.

Protokół posiedzeń wspólnych obu Delegacji prowadzi się i ustala w języku polskim. Umowy spisu je się w językach: polskim i rosyjskim, przyczem oba teksty są obowiązującymi.

O powołanie na posiedzenie wspólne obu Delegacji rzeczoznawców i współpracowników wchodzących w skład obu Delegacji decyduje przewodniczący obojgu Delegacji.

P. M. S. Kossakowski oświadcza Prezydium Delegacji zasadniczo zgadza się na propozycję p. Marchlewskiego.

4/ P. M. S. Kossakowski proponuje by wspólne posiedzenia Delegacji odbywały się w godzinach rannych od 10, zaś czas popoł. poświęcony był wewnętrznym pracom obu Delegacji komi-syjnego i t. p.

Pan Marchlewski zgadza się na propozycję.

P. Marchlewski na propozycję p. Kossakowskiego zgadza się,

by pierwsze wspólne posiedzenie odbyło się w dniu dzisiejszym o godz. 16-ej p. p.

5/ Pan Marchlewski podnosi kwestję notatek w prasie polskiej

/Kurier Polski i Przegląd Wieczoru/ o pracach obu Delegacji i zaznacza, że nikt z członków Delegacji R. C. K. R. S. F. S. R. nie

oświadczał o posiadaniu przez taką pełnomocnictw w kwestjach politycznych.

P. M. S. Kossakowski stwierdza kategorycznie, że notatka rzeczona pojawiła się bez wiedzy i udziału Delegacji ~~R-O-K-K-K-K-K-K-K-K-K-K~~ P. T. C. K.

P. Marchlewski oświadcza, że gdyby Delegacja P. T. C. K. uważała ze swego punktu widzenia podanie sprostowania za potrzebne, to on gotów jest złożyć odpowiednie oświadczenie o rzeczywistej sytuacji

P. M. S. Kossakowski zawiadamia, że przedstawi sprawę Delegacji P. T. C. K.

P. M. S. Kossakowski komunikuje, że p. J. Marchlewski zwrócił się doń wczoraj z propozycją wysłania do Rosji kurjera z depeszą polewującą przyjazd pana Dangla, przyczem oświadczył, że stojąc na stanowisku swego wniosku uprzedniego co do wymiany członka Delegacji P. T. C. K. Pana Dangla pozostającego w charakterze zakładnika w Moskwie na zatrzymanego w Wilnie p. Pillar von Pilchau, i nie przesądzając sprawy odpowiedzi Delegacji P. T. C. K. na wniosek, postanawia wysłać kurjera po za front dla przesłania depechy do władz Sowieckich o umożliwienie p. Danglowi niezwłocznego przyjazdu do Mikaszewicz.

Pan M. S. Kossakowski podając powyższe oświadczenie do wiadomości członkom Prezydium zawiadamia, że wspomniany kurjer wyjechał dziś nad ranem.

O godz. 12-ej Przewodniczący zamknął posiedzenie.

Protokół pierwszego wspólnego posiedzenia

Delegacji P. T. C. K. i Delegacji R. T. C. K. R. S. F. S. R. z dn. 28/X 19 r

Działo się 28/X 1919 r. o godz. 16 m. 30 w pociągu Nr. 15 na stacji Mikaszewice.

Zebrali się: 1/ Podpor. Birnbaum 2/ Bisping 3/ Epanieszchnikow 4/ Gawłowski 5/ Jabłoński 6/ Kossakowski 7/ Marchlewski 8/ Marchlewska 9/ Manulis 10/ Strumiłło 11/ Trzeciak 12/ Uniechowski 13/ Zaleski.

1/ jako Delegat P. T. C. K. 2/ jako Delegat P. T. C. K. 3/ jako rzeczoznawca R. T. C. K. R. S. F. S. R. 4/ jako Delegat P. T. C. K. 5/ jako kurjer R. T. C. K. R. S. F. S. R. 6/ Przewodniczący Delegacji P. T. C. K. 7/ Delegat R. T. C. K. R. S. F. S. R. 8/ sekretarka R. T. C. K. R. S. F. S. R. 9/ rzeczoznawca R. T. C. K. R. S. F. S. R. 10/ Delegat P. T. C. K. 11/ Delegat P. T. C. K. 12/ Delegat P. T. C. K. 13/ Delegat P. T. C. K.

Przewodniczący Pan Kossakowski otwiera posiedzenie i zawiadamia, że po wzajemnem rozpatrzeniu listów uwierzytelniających obu Delegacji Prezydja takowych uznały je za wystarczające dla ostatecznego załatwienia sprawy zakładników i jeńców cywilnych, zaś preliminarne go jeńców wojennych i uchodźców oraz wzajemnego stosunku Czerwonych Krzyży.

Porządek dnia proponuje p. Kossakowski następujący:

1/ Sprawa regulaminu posiedzeń wspólnych 2/ sprawa zakładników i jeńców cywilnych.

Proponowany porządek dnia przyjęto.

1/ Sprawa regulaminu posiedzeń wspólnych.

P. Kossakowski odczytuje wniosek przyjęty na wspólnym posiedzeniu prezydjiów i wnosi następującą poprawkę w razie ewentualnych wątpliwości przy interpretacji umów zestawianych w językach: polskim i rosyjskim, tekst polski uważany jest za miarodajny.

P. Marchlewski uważa za nieprawdopodobne by mogły zajść jakie nieporozumienia, lecz wyraża zgodę na to by w razie wątpliwości w interpretacji obowiązującym był tekst polski.

P. Kossakowski uważa wobec oświadczenia p. Marchlewskiego sprawę za wyczerpaną i regulamin opracowany na posiedzeniu prezydów z poprawką Delegacji P. T. C. K. wobec uznania go przez obie strony za przyjęty i obowiązujący.

2/ sprawa zakładników i jeńców cywilnych

Przewodniczący udziela głosu Panu Zaleskiemu

Pan Zaleski odczytuje motywowany wniosek w tej sprawie Delegacji P. T. C. K. /Aneks Nr. I/

Przewodniczący zwraca się do Delegata R. C. K. R. S. F. S. R. zapytaniem, czy życzy sobie rozpocząć dyskusję w sprawie wniosku natychmiast, czy też odłożyć do dnia następnego.

P. Marchlewski odpowiada że zajmie w sprawie wniosków i motywów Delegacji P. T. C. K. stanowisko w dniu jutrzejszym i odczytuje deklarację Delegacji R. C. K. R. S. F. S. R. /Aneks Nr. 2/

P. Marchlewski na propozycję Przewodniczącego wyraża zgodę

co do naznaczenia następnego posiedzenia na godz. 10 w dniu 29/X 19 r

Przewodniczący zamknął posiedzenie o godz. 17.

Ustęp II w sprawie regulaminu brzmi:

Pan Marchlewski uważa za nieprawdopodobne by mogły zajść jakie nieporozumienia, lecz wyraża zgodę na to, by w razie wątpliwości w interpretacji obowiązującym był tekst polski ze względu na to, że wobec dokładnej znajomości języka polskiego przez przedstawicieli obu Delegacji tekst ten wyrazić najdokładniej wolę stron obu.

Michał Kossakowski

J. Marchlewski

B. Marchlewska

Edward Zaleski

Manulis

L. Uniechowski

Dr. W. Gawłowski

M. Strumillo

M. Birnbaum podpor.

Leon Trzeciak

Epaniesznikow

Helena Bisping

Jabłoński

D e k l a r a c j a .

Zważywszy, że władza Sowiecka stosuje system zakładnic-
twa jedynie będąc zmuszoną do tego przez pogwałcenie prawa na-
rodow. w stosunku do obywateli Rosyjskiej Socjalistycznej Fe-
deratystycznej Republiki Sowieców i wyłącznie celem powstrzymania
gwałtów tego rodzaju.

Ja, jako przedstawiciel Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego
Krzyża na mocy pełnomocnictw udzielonych mi przez Rząd Rosyj-
skiej Socjalistycznej Federatystycznej Republiki Sowieców -
oświadczam przedstawicielom Polskiego Towarzystwa Czerwonego
Krzyża, że władze sowieckie gotowe są na przyszłość zrzec się
stosowania systemu zakładników w stosunku do obywateli Rzeczy-
pospolitej Polskiej pod warunkiem wzajemności ze strony Rządu
Polskiego, to jest pod warunkiem, że Rząd Polski zrzeknie się
w stosunku do obywateli R. S. F. R. S. jak również w stosunku do
mieszkańców miejscowości okupowanych przez wojska polskie, wszel-
kich represji za czyny popełnione, lub przekonania wyjawione
przez osoby wskazane podczas przebywania na tym terytorjum wład-
dzy sowieckiej.

Jednocześnie podkreślam gotowość swoją zlikwidować osta-
tecznie w drodze umowy z przedstawicielami Polskiego Towarzystwa
Czerwonego Krzyża sprawy wszystkich zakładników polskich, znaj-
dujących się na terytorjum R. S. F. R. S.

J. Marchlewski

dnia 23 października 1919 r.

W N I O S E K

DELEGACJI POLSKIEGO TOWARZYSTWA CZERWONEGO KRZYŻA
w sprawie
ZAKŁADNIKÓW I JEŃCÓW CYWILNYCH

Bardzo znaczna ilość Polaków cywateli Rzeczypospolitej Polskiej i ziem zajętych przez wojska polskie, została pozbawiona wolności w Rosji Sowieckiej i uwięziona w charakterze zakładników i jeńców cywilnych. Ludzie ci, będąc bez winy, cierpią boleśnie z powodu pozbawienia ich wolności i to wszystkimi udrękami, jakie związane są ze znajdowaniem się w ciężkich warunkach więzienia. Prawo międzynarodowe potępia system brania zakładników jako sprzeczny z najelementarniejszymi zasadami sprawiedliwości, gdyż czyni odpowiedzialnymi osoby najzupełniej niesiane za postępkami innych, od nich niezależne. Ofiarami systemu tego padło wiele kobiet, starców i dzieci. Niektórych cierpienia trwają już w ciągu długiego szeregu miesięcy. Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża, przejęte uczuciem humanitarnym, którego jest wyrazicielem, zwróciło się do Rządu Polakiego z prośbą o udzielenie mu zezwolenia na interwencję wobec Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża R. S. F. S. R. w celu uzyskania zupełnego zwolnienia i pozwolenia na wyjazd z Rosji Sowieckiej wszystkim ściszającym sobie wyjechać wyżej wymienionym zakładnikom i jeńcom cywilnym i ich rodzinom. Uzyskawszy niezgodne pełnomocnictwo, Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża przełoło je w pełni na naszą delegację. Sprawdzenie uzupełniających mandatów Delegacji Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża R. S. F. S. R. przekonało nas, że posiada ona nie tylko prawo decyzji ostatecznej o losie zakładników i jeńców cywilnych oraz niezwłocznego przeprowadzenia jej wykonania, ale też i uroczystego zapewnienia, a imieniu swego Rządu, o zupełnym zaniechaniu na przyszłość systemu brania zakładników. Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża posiada również dostateczne pełnomocnictwa do złożenia, na podstawie wzajemności równoznacznego oświadczenia. Gdy tedy zebrałiśmy się dzisiaj pełnomocne Delegacje Polskiego i Rosyjskiego Czerwonych

Krzyży, jednakoż uprawnione przez odnośne władze do niezwłocznego zlikwidowania sprawy pobranych dotąd zakładników i jeńców cywilnych, przeto Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, konstatuując, że system brania zakładników obcym jest Rządowi i wojsku polskiemu, wzywa Delegację Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża R. S. F. S. R. do niezwłocznego skorzystania ze swych pełnomocnictw i stworzenia przez te warunków, umożliwiających dalsze wspólne omawianie innych interesujących Czerwone Krzyże zagadnień. Zgłaszamy tedy propezoję przyjęcia wniosków następujących.

1/ Rosyjski Rząd Sowiecki uwalnia niezwłocznie wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej i Ziemi, zajętych przez wojsko polskie, i wogóle wszystkich Polaków, uwięzionych, wywiezionych bądź zarejestrowanych w charakterze zakładników i jeńców cywilnych, znajdujących się na terenie Rosyjskiej Republiki Sowieckiej w więzieniach, punktach przewidywanych, fortecach lub obozach koncentracyjnych, względnie pozostałych na wolności.

2/ Z chwili wejścia w życie tej umowy, Rosyjski Rząd Sowiecki natychmiast zatrzymuje wykonanie nałożonych w drodze dyscyplinarnej kar na osoby, które stosownie do artykułu pierwszego umowy niniejszej, winny być uwolnione.

3/ Rząd Rosyjski Sowiecki zobowiązuje się zorganizować, względnie ułatwić odtransportowanie i wywiezienie wszystkich wyżej wymienionych zakładników i jeńców cywilnych, wraz z ich rodzinami i służbą domową, do punktu linii demarkacyjnej toru kolejowego Kelińkowicze - Luniniec. Służba domowa korzysta z prawa wyjazdu w tym tylko wypadku, gdy jest pochodzenia polskiego lub obywatelka Rzeczypospolitej polskiej i Ziemi zajętych przez wojsko polskie.

4/ Przewóz musi być skutecznym, w miarę możliwości, pociągami sanitarnymi, eszentalnie zaś pociągami bezwarunkowo ogrzewanymi. Transport godzienny nie może przekraczać 500 ludzi. Transporty powinny być wysyłane z miejsca wyjazdu po uprzednim sprawdzeniu lekarzkiem stanu zdrowia odjeżdżających, przyczem chorych i zakażonych należy stanowczo wyłączać i wysyłać następnie dopiero po zupełnym wyzdrowieniu.

5/ Po obydwóch stronach linii demarkacyjnej przy wyżej określonych punktach, gdzie odbywać się będzie przekroczenie wymienionych w artykule pierwszym i trzecim osób, powinny być urządzone

niezwłocznie na koszt obojnego Rządu, baraki i punkty sanitarno-
żywnościowe.

6/ Zorganizowanie przejazdu wyżej wymienionych osób na terytor-
jum Rządu Sowieckiego uskutecznił zostanie przez Rosyjski Sowiecki
Czerwony Krzyż, przy czym Rząd Rosyjski Republiki Sowieckiej zapewni
osobom powyższym bezpłatny przejazd, bezpłatny przewóz bagażu, bez-
płatne żywnienie w drodze i bezpłatną należytą pomoc sanitarną - le-
karacką. We wskazanym miejscu linii demarkacyjnej wyżej wymienieni
zakładnicy i jeńcy cywilni przekazani zostaną według spisu delega-
tom Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

7/ Wszystkim wyżej wymienionym osobom będzie dozwolone wywie-
zienie też znajdujących się w ich posiadaniu ruchomości i kapitałów
jak również w swoim czasie odebranych, zatrzymanych lub skonfiskowa-
nych, które ulegają natychmiastowemu zerwaniu.

8/ Spisy wszystkich zakładników i jeńców cywilnych przedsta-
wione zostaną przez Delegację Rosyjskiego Sowieckiego Czerwonego Krzyża
ewentualnie skorygowane na podstawie wiadomości, posiadanych przez
Delegację Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

Z dobrodziejstwa umowy niniejszej korzystają i ci zakładnicy i
jeńcy cywilni, którzy ewentualnie nie zostaliby objęci spisami po-
wyższymi.

9/ Delegacja Rosyjskiego Sowieckiego Czerwonego Krzyża zawi-
adania niezwłocznie przez Radja i przez umyślnego kurjera Rząd So-
wiewicki o treści umowy niniejszej i zmywa go do natychmiastowego
oswoobodzenia wszystkich zakładników i jeńców cywilnych i bezzwłocz-
nego przystąpienia do wykonania umowy.

10/ Jednocześnie podpisane zostaną akty uroczystego oświadczenia
o zupełnem nie//stosowaniu na przyszłość, na podstawie znajomości,
systemu obrania zakładników i jeńców cywilnych.

11/ Umowa niniejsza wchodzi w życie z chwilą podpisania takowej.

Miejsce postoju Pociągu Sanitarnego Nr. 15 dn. 28/X 1919 r.

Przewodniczący Delegacji
Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża

Członkowie Delegacji

§ 1.

Rosyjski Rząd Sowieców uwalnia niezwłocznie wszystkich obywateli Państwa Polskiego i Ziemi zajętych przez Wojsko Polskie i wogół le wszystkich polaków, uwięzionych, wywiezionych, bądź zarejestrowanych w charakterze zakładników i jeńców cywilnych, znajdujących się na terenie Republiki Sowieckiej w więzieniach, punktach prewencyjnych, fortecach lub obozach koncentracyjnych, względnie pozostających na wolności.

§ 2.

Z chwilą wejścia w życie tej umowy, Rząd Sowieców natychmiast wstrzymuje wykonanie nałożonych w drodze dyscyplinarnej kar na osoby, które, stosownie do artykułu pierwszego umowy niniejszej, winny być uwolnione.

§ 3.

Rząd Sowieców zobowiązuje się zorganizować względnie ułatwić odtransportowanie i wywiezienie wszystkich zakładników i jeńców cywilnych wraz z ich rodzinami i służbą domową do punktu linii demarkacyjnej, teru kolejowego Kalinkowicze - Luniniec.

Zorganizowanie przejazdu wyżej wymienionych osób na terytorjum Rządu Sowieców uskutecznił zostanie przez Rosyjski Sowiecki Czerwony Krzyż, przy czem Rząd Rosyjski Republiki Sowieckiej zapewnia osobom powyższym bezpłatny przejazd, bezpłatny przewóz bagażu, bezpłatne żywienie w drodze i bezpłatną należytą pomoc sanitarną - lekarską. We wskazanym miejscu linii demarkacyjnej wyżej wymienieni zakładnicy i jeńcy cywilni przekazani zostaną organom Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

§ 4.

Wszystkim wyżej wymienionym osobom będzie dozwolone wywiezienie tak znajdujących się w ich posiadaniu ruchomości i kapitałów, jak również w swoim czasie odebranych, zatrzymanych lub skonfiskowanych, które ulegają natychmiastowemu zwrotowi.

§ 5.

Spisy wszystkich zakładników i jeńców cywilnych przedstawione zostaną przez Delegację Rosyjskiego Sowieckiego Czerwonego

Krzyża, ewentualnie skorygowane na podstawie wiadomości, posiadanych przez Delegację Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

Z dobrodziejstwa umowy niniejszej korzystają i ci zakładnicy i jeńcy cywilni, którzy ewentualnie nie zostaliby objęci spisami powyższymi.

§ 6.

Delegacja Rosyjskiego Socjetyckiego Czerwonego Krzyża zaznacza niezwołanie Rad Sowieckich o treści umowy niniejszej i wyraża go do natychmiastowego uwolnienia wszystkich zakładników i jeńców cywilnych i bezwzględnego przystąpienia do wykonania umowy.

§ 7.

Jednocześnie podpisane zostaną akty uroczystego oświadczenia o zupełnym niestosowaniu na przyszłość, na podstawie wzajemności, systemu brania zakładników i jeńców cywilnych.

§ 8.

Umowa niniejsza wchodzi w życie z chwilą podpisania takiej.

Российская
Соц. Федерат. Совет.

РЕСПУБЛИКА

СОВЕТ

Народных Комиссаров

22 октября 1919 г.

№. 11704

П О Л Н О М О Ч И Е .

Представитель Российского Общества Красного Креста гв. Ю. Мархлевский уполномочивается: I. заключить с представителями Польского Общества Красного Креста соглашение по вопросу о полном непосредственном в будущем обмене заложников обмена, II. об освобождении и обмене заложниками и гражданскими пленными.

Соглашение, принятое по этим вопросам, будет окончательным и будет приведено в исполнение немедленно, не нуждаясь в ратификации со стороны польского Сейма и Ц.И. К.Р.С.Ф.С.Р.

Председатель Совета

Народных Комиссаров

Ульянов (Ленин)

Замест. Народного Комиссара

по иностранным делам

Караган

P R O T O K O L

Posiedzenia Delegacji P.T.C.K.

19. X o godz. 6 pp.

w pociągu Nr. 15.

O b e c n i .

Przewodniczący Delegacji	p. M. S. Kossakowski
Członkowie	„ p. H. Bispingowa
	p. pp. Birnbaum
	p. dr. Gawłowski
	p. Trzeciak
	p. Zaleski
	p. Unichowski
	p. Strumillo

P o r z ą d e k d n i a .

I Stanowisko Delegacji w sprawie zakładników

II Zarządzenia z racji przyjęcia Biskupa Łozińskiego

I Stanowisko Delegacji w sprawie zakładników.

II Zarządzenia w sprawach uchodźców

Sprawa Zarządzeń z racji przyjazdu do Mikaszewicz w d. 20. X. X. Biskupa Łozińskiego.

Pan Kossakowski odczytuje projekt deklaracji w sprawie zakładników. - Po dyskusji projekt odesłano do Komisji prawno-Kodyfikacyjnej, złożonej z pp. Trzeciaka, Strumilly i Zaleskiego.

Pan Kossakowski odczytuje projekty instrukcji dla przedstawiciela P. E. C. K. i G. U. J. U. R. w sprawie odtransportowywania uchodźców. Projekty odesłano do Komisji prawno-Kodyfikacyjnej.

Pan Kossakowski odczytuje projekt umowy obu Tow. Czerwonego Krzyża w sprawie odtransportowywania uchodźców. Projekt odesłano do Komisji prawno-Kodyfikacyjnej.

Pan M. Kossakowski stawia wniosek przyjęcia Ks. Biskupa Łozińskiego w odczepionych od pociągu Nr. 15 dwóch wagonów.

Wniosek przyjęto.

Pan Kosakowski zsznacza, iż Delegacja stała zaw
sze na stanowisku że obeznanie innych osób, jak
członków Delegacji P.T.C.K. z Delegacją Sowiecką
jest niedopuszczalną i stawia wniosek, by w czasie
posiłków obie Delegacje siedziały przy jednym stole,
reazta zaś personelu i gości przy innym.

Pp. Birnbaum wniosek popiera

Wniosek przyjęto.

§ 1. Niezwłocznie po ewentualnym zawieszeniu broni na odcinku toru kolejowego Kalenkowicze-Kopcewiczé wybudować baraki przy linii demarkacyjnej przy torze kolejowym na 1000 ludzi, zaopatrzone w ambulans i herbaciarnie. Tymczasowo przystąpić do przygotowania materiałów do robót powyższych.

/ Przedstawiciel Urzędu Państwowego JUR oświadczył, że uskuteczni to po porozumieniu się z Centralą i Władzami Wojskowymi.

§ 2. Gdyby zawieszenie prowizoryczne broni nie doszło do skutku na odcinku, i wobec tego nie można było przystąpić do robót na froncie, przygotowane będzie co najmniej 10 wozów z odpowiednią ilością koni, dla przewożenia rzeczy zakładników, jeńców i uchodźców od linii demarkacyjnej do stacji Kopcewiczé, względnie do miejsca postoju pociągu podawczego.

/ Przewodniczący Delegacji porozumie się w tej sprawie z Dowództwem odcinka.

§ 3. Urządzony zostanie punkt sanitarno żywnościowy typu zimowego na 1000 osób w Kopcewiczach dla powracających zakładników oraz zorganizowanych transportów jeńców i uchodźców ładowanych do pociągu w Kopcewiczach.

/ Przedstawiciel JUR. podejmuje się wykonania

Urządzony zostanie także punkt w Mikaszewiczach, dla rzeczy uchodźców przenikających przez front i nieorganizowanych w Kopcewiczach, względnie jako etap, dla jadących koniami.

§ 4. Podjęte będą natychmiast przygotowania transportów ogrzewanych z dwoma wagonami izolacyjnymi dla przewożenia Z. J. i U. od linii demarkacyjnej do Pińska, oraz dokonane połączenie linii kolejowej z barakami JUR. w Pińsku.

/ Przewodniczący Delegacji zwróci się w tej sprawie do odpowiednich władz.

§ 5. Rozpoczęte będą niezwłocznie roboty przygotowawcze w celu ogrzewania baraków, znajdujących się w Kopcewiczach i Mikaszewiczach.

/ Przedstawiciel JUR. podjął się wykonania.

§ 6. Urządzona zostanie łaznia, odzieżarka i dezynfekcja w Kopcewiczach, oraz łaznia w Mikaszewiczach.

/ Przedstawiciel JUR. podjął się wykonania

§ 7. Sprowadzone zostaną po 2 namioty, na 50 osób każdy do punktów, linia demarkacyjna, Kopcewiczé i Mikaszewiczé.

/ Przewodniczący Delegacji wręczy odpowiednie pisma przedstawicielowi JUR. dla wykonania.

§ 8. Zarządzone zostanie zaopatrzenie punktu JUR. w Pińsku w zapas odzieży, żywności, bielizny, ewentualnie i obuwia.

/ Przewodniczący Delegacji wręczy odpowiednie pisma przedstawicielowi JUR.

§ 9. Podobnież zaopatrzone zostanie punkt w Pińsku w odpowiednią ilość krwiarki i medykamentów.

/ jak wyżej /

§ 10. Uzyskany będzie do rozporządzenia JUR. pociąg-kapielewy Czerwonego Krzyża, dla obsługiwanego linii: Front-Luniniec.

/ jak wyżej. Przedstawiciel JUR. podkreśla niezbędność pociągu ze względu na czas potrzebny na wybudowanie stałego punktu w Kopcewiczach.

§ 11. Uzyskana będzie do dyspozycji JUR. od Ministerstwa Zdrowia ruchoma łaznia samochodowa z natryskami dla obsługi punktu przy linii demarkacyjnej.

/ jak wyżej /

Protokół II wspólnego posiedzenia
Delegacji P. T. C. K. i Delegacji R. T. C. K. w R. S. F. S. R.

Działo się dnia 29/X o godz. 10 m. 10 w pociągu Nr. 15
na stacji Mikaszewicze.

Zebrałi się: 1/ Podpor. Birnbaum 2/ Bisping 3/ Epaniezchnikow
4/ Gawłowski 5/ Jabłoński 6/ Kossakowski 7/ Marchlewski 8/ Marchlewska
9/ Manulis 10/ Strumillo 11/ Saunier 12/ Trzeciak 13/ Uniechowski 14/ Zaleski

1/ Jako Delegat P. T. C. K. 2/ jako Delegat P. T. C. K. 3/ jako rzeczoznawca R. T. C. K. w R. S. F. S. R. 4/ jako Delegat P. T. C. K. 5/ jako kurjer R. T. C. K. w R. S. F. S. R. 6/ Przewodniczący Delegacji P. T. C. K. 7/ Delegat R. T. C. K. w R. S. F. S. R. 8/ sekretarka R. T. C. K. w R. S. F. S. R. 9/ rzeczoznawca R. T. C. K. w R. S. F. S. R. 10/ Delegat P. T. C. K. 11/ rzeczoznawca R. T. C. K. w R. S. F. S. R. 12/ Delegat P. T. C. K. 13/ Delegat P. T. C. K. i 14/ Delegat P. T. C. K.

Pan M. Kossakowski otwiera zebranie i odczytuje protokół poprzedniego posiedzenia.

Pan Marchlewski proponuje dodanie do ustępu II-go w sprawie regulaminu zdania: „Ze względu na to, że wobec dokładnej znajomości języka polskiego przez przedstawicieli obu Delegacji tekst ten może wyrazić najdokładniej wolę stron obu.”

Po za tem p. Marchlewski zaznacza, że oficjalną nazwą instytucji którą reprezentuje jest „Rosyjskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża” i prosi o używanie takowej w protokołach.

Pan M. Kossakowski oświadcza, że używane terminologii i inne w celu nieprzesadzania sprawy stosunku Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża z którą spotykano się w Polsce, do Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża działającego w R. S. F. S. R.

Pan Saunier zaznacza, że Czerwony Krzyż jest „Towarzystwem” i że zmiana nazwy nie jest możebną.

P. Marchlewski proponuje by nazywać instytucję którą reprezentuje: Rosyjskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża w Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Sowieckiej Republice.

P. M. Kossakowski przyjmuje w imieniu Delegacji P. T. C. K. wnio

sek pana Marchlewskiego.

Protokół zatwierdzono i podpisano.

Pan Zaleski odczytuje odpowiedź Delegacji P. T. C. K. na deklarację R. T. C. K. w R. S. F. S. R. /Aneks Nr. 1/

Pan Marchlewski zaznacza, że trudnym jest dyskutowanie naraz nad dwiema propozycjami równocześnie; odpowiedzi na replikę Delegacji P. T. C. K. w tej chwili dać nie może i pyta, czy pożądanym jest by obecnie odczytał odpowiedź na wniosek Delegacji P. T. C. K. w sprawie zakładników.

P. Saunier zaznacza, że odpowiedź Delegacji P. T. C. K. zmienia zupełnie sytuację i że trzeba wyjaśnić, czy Delegacja P. T. C. K. znajdując za. możebne spełnienie warunków przy których R. T. C. K. w R. S. F. S. R. zgodza się odstąpić od systemu zakładnictwa. Koniecznym jest omówienie spraw zasadniczych przed załatwieniem szczegółów.

P. M. Kossakowski, oświadcza, że Delegacja P. T. C. K. jest za dyskusją nad określonym wnioskiem; jako przedmiot dyskusji proponuje § 10 wniosku Delegacji P. T. C. K. w sprawie zakładników.

P. Marchlewski oświadcza, że na mocy swoich pełnomocnictw udzielonych przez Rząd Sowiecki zrzeka się stosowania na przyszłość systemu brania zakładników, lecz na pewnych warunkach, zaś odpowiedź Delegacji P. T. C. K. wyklucza wolność postanowienia przez niego warunków.

Koniecznym jest wyjaśnienie istoty zakładnictwa.

P. M. Kossakowski otwiera dyskusję nad odpowiedzią Delegacji P. T. C. K. na deklarację R. T. C. K. w R. S. F. S. R.

P. Marchlewski sądzi, że deklaracja jego jest wyrazną; system zakładnictwa został stosowany wskutek historycznych warunków.

Państwa burżuazyjne nie uznawały nowego ustroju w Rosji i robiły wszystko by go obalić. Ich misje polityczne nie cofały się przed organizowaniem skrytobójstw i zamachów, korzystając z nietykalności. Sowiecka Rosja walcząca z całym światem zmuszona była do uchwycenia się ostrych środków dla zabezpieczenia swego bytu. Gdy wybuchła wojna pomiędzy Rzeczypospolitą Polską z Sowiecką Rosją system zakładnictwa już istniał i został zastosowany względem obywateli Rzeczypospolitej Polskiej wskutek czynów takich: jak na przykład wymordowanie Delegacji R. T. C. K. w R. S. F. S. R. przez organy podwładne Rządowi Polskiemu i rozstrzelanie osób, które były

sowieckimi funkcjonariuszami lub stronnikami nowej zasady społecznej.

Obecnie Rząd R. S. F. S. R. skłonny jest złagodzić metody walki, która przybiera charakter wojny klasowej: władze R. S. F. S. R. nie będą stosowały zakładnictwa, jeżeli Delegacja P. T. C. K. da zapewnienie, że nie będą stosowane represje względem obywateli R. S. F. S. R. jedynie za to, że byli funkcjonariuszami sowieckimi lub zwolennikami komunistycznego ustroju. Istnieją również fakty przeczące temu, że Polska nie stosuje zakładnictwa - tak w miejscowości okupowanej przez wojska sowieckie wykryto osobnika prowadzącego agitację werbunkową i pociągnięto go do odpowiedzialności, na to władze wojskowe Polskie uprzedziły, że odwetem za jego skazanie na śmierć będzie rozstrzelanie pięciu komunistów.

P. Zaleski oświadcza, że stanowisko Delegacji P. T. C. K. w sprawie deklaracji pełnomocnika pana Marchlewskiego jest wyrazie zaznaczone w złożonym przez Delegację objaśnieniu piśmiennym doręczonym w dniu dzisiejszym Delegacji Rosyjskiej. Sprawy zakładników nie należy identyfikować ze sprawą więźniów politycznych, która ulegać będzie niezależnemu zdecydowaniu przy obradach nad sprawami ulegającemu preliminarnemu zdecydowaniu stosownie do programu obrad i mandatów obydwu Delegacji. Poruszone przez p. Marchlewskiego kwestje ilustrują tylko sporadyczne wypadki, z których na przykład sprawa wymordowania przedstawicieli R. T. C. K. w R. S. F. S. R. w której wbrew twierdzeniu p. Marchlewskiego nie przyjmowały udziału organy Państwowe Polskie została całkowicie zlikwidowana, co stwierdził w Białowieży 29/VII pan Więckowski. Wobec powyższego mówca proponuje rozpoczęcie dyskusji nad wnioskiem P. T. C. K. w sprawie zakładników.

Pan M. Kossakowski oświadcza, że zgodnie z oświadczeniem Delegacji P. T. C. K. Rząd Polski nie uznaje zakładnictwa i potępia wszelkie przekroczenie prawa narodów. Jeżeli na terytorjum Państwa Polskiego dzieje się czasem jakiegoś gwałtu, czy nadużycia, są one tem mianem nazywane, i Rząd Polski walczy z nimi i karze je.

Jest więc niezmierną różnicą pomiędzy systematycznym stosowaniem przez Państwo pewnego gwałtu, a wypadkami gwałtów, z którymi walczy Państwo.

Ządania Delegacji R. T. C. K. w R. S. F. S. R. są niesłuszne, gdyż za

zwolnienie zakładników to jest ludzi na których nie ciąży żadna wina, ż. da ona zwrotu osób których szkodliwą dla Państwa Polskie.

go działalność skonstruowano lub którzy popełnili przestępstwa.

też ostatniej kategorii może być mowa ale w innym okresie pertraktacji.

o godz. 12. m. 10 na wniosek przewodniczącego posiedzenia na 10 m. przerwa.

Posiedzenie wznowiono o godz. 12 m. 20.

Pan podpr. Birnbaum podkreśla niekonsekwencje w motywowa- niu deklaracji przez pełnomocnika R. T. C. K. w R. S. P. S. R., niekon-

sekwencja polega z jednej strony na: przyznaniu, że zasadniczo

system zakładników został zastosowany przez Rząd Sowiecki przed rozpoczęciem wojny z Rzeczpospolitą Polską w obronie swego istnie-

nia i jako bron przeciw Państwom burżuazyjnym, które nie uznaj- nowej formy Rządu w Rosji, z drugiej zaś strony na twierdzeniu,

że branie obywateli polskich jako zakładników było wywołane re- prasjami Rządu i wojska Polskiego względem obywateli R. S. P. S. R.

Użyciem w deklaracji równania w wyrazach: „to jest” przeciwsta-

wiających jako pojęcia równoznaczne, system brania zakładników

arrestowaniu funkcjonariuszy bolszewickich jest niedopuszczalne. Sprawa zakładników powinna być wyodrębniona, zaś sprawa więźniów

politycznych jest na jednym z dalszych punktów porządku dzienne

który przyjdzie po całkowitem załatwieniu sprawy zakładników. Nie tylko więc w istocie rzeczy Delegacja P. T. C. K. zgodzić się

nie może na podobne pomieszenie dwóch różnych pojęć, ale nawet punktu widzenia formalnego naszych pełnomocnictw, wymaganie to

wybyłoby uniemożliwieniem prawidłowego Rozwinięcia obrad.

Nawiązując do sprawy grozby telegraficznej rozstrzelania pięciu komunistów z z jednego polaka o którym p. Marchlewski wspo-

minał, pan Birnbaum zaznacza, że Delegacja R. T. C. K. w R. S. P. S. R.

nie tylko nie może być zgodzić się o groźbie rozstrzelania pierwszych

lepszyc pięciu komunistów, owszem miłoś na względnie ludzi po- zostających w więzieniu pod zarzutem ciężkich przestępstw politycz-

nych. Upadał próś porównywanie osób tych z zakładnikami, a więc i pierwszy i ostatni przykład zastosowywania systemu zakładnictwa

w Rzeczpospolitej Polskiej.

NEW YORK
RACHVEZ
INSTITUTE
LIBRARY

Delegacji została już obustronnie zaakceptowana kolejność obrad,

wynikająca z treści pełnomocnictw P. T. C. K.

P. Marchlewski zaznacza, w sprawie wymordowania Delegacji
R. S. F. S. B., że sprawa ta nie jest załatwiona, gdyż
winni nie zostali ukarani, a rodziny zamordowanych nie otrzymały
odszkodowania.

Pan Więckowski stwierdził jedynie przyjęcie wiadomości
Rządu Sowietów o świadectwach Rządu Polskiego o pociągnięciu
winnych do odpowiedzialności. Także katęgi w Rosji
P. Birnbaum komentuje fakt wymordowania misji Czerwonego
Krzyża, Rząd Polski potępił i nakazał śledztwo, wypadki
tego rodzaju mogą się zdarzyć wszędzie. Wprowadzenie w Rosji do
sądu „, , sumienia rewolucyjnego” stworzyło takich wypadków całe
szeregi. Nie chcąc wchodzić na drogę wyliczania mnogich tego przy-
kładów p. Birnbaum przypomina, że obecnie chodzi o zlikwidowanie
zakładnictwa, po wyczerpaniu tej sprawy przejść się do sprawy
jeńców cywilnych.

P. Jabłoński /przenawia porośnięty/ twierdzi, że pod nazwą
jeńców cywilnych należy rozumieć bezprawnie aresztowanych fun-
cjonariuszy sowieckich, którzy w miejscowościach okupowanych
przez wojska sowieckie wypełniali swe służbowe obowiązki i jedy-
nie za swe przekonania zostali zatrzymani.

P. Birnbaum zaznacza, że w Polsce nie aresztują nikogo za
przekonania, aresztując jedynie za działalność przeciw Państwu
Polskiemu.

P. Marchlewski twierdzi, że pociąganie do odpowiedzialności
funkcjonariuszy sowieckich za ich działalność w czasie okupacji
sowieckiej jest niezgodne z prawem Międzynarodowym.

P. M. Koszowski objaśnia, iż po wkroczeniu wojsk do Wilna
i Mińska aresztowano rzeczywiście znaczną ilość osób, na podsta-
wie jedynie wskazówek, że byli oni funkcjonariuszami Rządu So-
wieckiego, było to zabezpieczenie działai wojskowych, natychmiast
jednak delegowane komisje z udziałem sił społecznych wszystkich
narodowości, które sprawka każdego z aresztowanych badały i z górą
70 % zostało zwolnionych, zatrzymano zaś tylko te osoby, co do

Podpor. M. Birnbaum

których skonstruowano ich szkodliwa dla Państwa Polskiego działalność, oraz te które popełniły przestępstwa.

P. Jabłoński uznaje, że w wojny tego lub innego funkcjonariusza aresztować, lecz w wypadku z polskiej strony wprowadzono systematyczne i nieprawne aresztowanie funkcjonariuszy, sowieckich tak na przykład aresztowano szeregi funkcjonariuszy „czerezwyczajek” za popełnione represje względem Polaków i litewskiej ludności.

Pan Włodkowski stwierdza, iż Pan Włodkowski pyta przedstawicieli R. S. F. S. R. na jakie kategorie dzielą w Rosji więźniów. W innych do odpowiedzi. P. Marchlewski zaznacza, na zaapytanie przedmówcy, że w Rosji istnieją dwie kategorie aresztowanych: 1/ zakładnicy 2/ aresztowani za szkodliwą działalność: werbniki, szpiegostwo, zdradę stanu i t. d. w więzniu polityczni.

P. Jabłoński zaznacza, że istnieje jeszcze jedna kategoria aresztowanych, a mianowicie aresztowani za przestępstwa względem klas pracujących w Rosji, względem chłopów i robotników popełnione poza granicami sowieckiej Rosji.

P. M. Kossakowski uważa dyskusję za wyczerpaną, zapisu mówców. Obie strony są dostatecznie zorientowane, proponuje więc zamknięcie posiedzenia i oznaczenie nowego terminu, 16 tegoż dnia.

Proponuje by każda ze stron wniosła na następne posiedzenie odpowiedzenie, które służyło za podstawę dalszej dyskusji, badanie i ustalenie konkretnego celu zmierzającej.

Wniosek przyjęto.

Pan Birnbaum stawia wniosek, by obie Delegacje sformułowały umotywowane przedsięwzięcia porządku dziennego.

Wniosek przyjęto.

Przewodniczący zamknął posiedzenie o godz. 13.10.

J. Marchlewski

M. S. Kossakowski

Leon Trzeciak

M. Strumillo

Dr. W. Gawłowski

Edward Zaleski

H. Uścielowski

H. Bisping

Podpor. M. Birnbaum

Protokół III wspólnego posiedzenia
Delegacji P. T. C. K. i Delegacji R. T. C. K. w R. F. S. S. R.

Dzieło się dnia 29/X 1919 r. o godz. 18 w pociągu Nr. 15
na stacji Mikaszewicze.

Zebrał się: 1/podpor. Birnbaum 2/ Bisping 3/ Epaniesznikow
4/ Gawłowski 5/ Jabłoński 6/ Kossakowski 7/ Kubelis 8/ Marchlew-
ski 9/ Marchlewska 10/Manulis 11/Strumilło 12/ Saunier 13/ Trze-
ciak 14/ Uniechowski 15/ Zaleski

Przewodniczący P. M. S. Kossakowski

Sekretarz - p. O. Węclawowicz

Stenografistka - p. Zadarnowska

Pan M. Kossakowski otwiera posiedzenie i stawia wniosek na
przyszłość by protokoły były podpisywane tylko przez przewodni-
czących Delegacji.

Wniosek został przyjęty.

Pan Kossakowski odczytuje w imieniu Delegacji P. T. C. K.
oświadczenie Delegacji w imieniu Rządu Polskiego o niestosowaniu
na przyszłość na zasadzie wzajemności systemu brania zakładników
/Aneks Nr. I/ i motywowane przejście do porządku dziennego /Aneks 2

Pan Marchlewski odczytuje swoją formułę przejścia do porząd-
ku dziennego /Aneks Nr. 3 /.

Pan Kossakowski wobec znacznej rozbieżności formuł przejścia
do porządku dziennego proponuje przekazać omówienie tej sprawy
konferencji złożonej z 2 przewodniczących.

Pan Marchlewski wniosek przyjmuje.
Przewodniczący posiedzenie zamknął o godz. 7⁰⁰ej .

J. Marchlewski

M. Kossakowski

Leon Trzeciak

Edward Zaleski

M. Strumilło

L. Uniechowski

Dr. W. Gawłowski

H. Bisping

M. Birnbaum podpor.

Protokół Nr. III formuła przejścia do porządku
dziennego proponowana przez Delegację P. T. C. K.

W wyniku dyskusji, jaka powstała na tle deklaracji, złożonej przez przedstawiciela Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Sowieckiej Republice 28 października 1919 r., oraz odpowiedzi na nią Delegacji Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża z dnia 29 tegoż miesiąca - Delegacja P. T. C. K., wyrażając zupełną gotowość do najrychlejszego przystąpienia do porozumienia się w kwestji zlikwidowania i wymiany jeńców cywilnych, obywateli R. S. F. S. R. i Ziemi zajętych przez wojska Polskie, po uznaniu ich przez odnośne komisje za szkodliwych dla Państwa Polskiego, internowanych przez Rząd, lub władze wojskowe polskie, na aresztowanych pod zarzutem tegoż stosunku do Rosji Sowieckiej polaków, obywateli Państwa Polskiego, lub Ziemi zajętych przez wojska polskie, stwierdzając raz jeszcze, że Państwo Polskie systemu brania zakładników nie stosowało, więc zakładników nie posiada . -

wzywa Delegację R. T. C. K. w R. S. F. S. R. do najrychlejszej likwidacji sprawy, pobranych przez Rząd Sowiecki zakładników, polaków, obywateli Państwa Polskiego i ziem zajętych przez wojsko polskie i, popierając raz jeszcze złożony przez siebie w dniu 28 października 1919 r. wniosek w sprawie zakładników, przechodzi do porządku dziennego.

29 października 1919 r.

Delegacja Polskiego i Rosyjskiego Towarzystw Czerwonego Krzyża na zasadzie pełnomocnictw udzielonych im oświadczają, że system brania zakładników oraz jeńców politycznych nie będzie nadal stosowany ani do obywateli Rz. P.P. i obywateli R. S. F. R. S. ani do mieszkańców miejscowości okupowanych.

Za jeńców politycznych w deklaracji powyższej uważa się osoby pozbawione wolności z powodu ich działalności lub z powodu wyjawionych przez nich przekonań politycznych i społecznych ujawnionych przed okupowaniem danej miejscowości przez przeciwnika, w również osoby aresztowane dlatego jedynie, że władze wojskowe lub cywilne uważają je za niebezpieczne.

Stwierdziwszy to delegacje przystępują do zlikwidowania obustronnego spraw dotyczących dotychczasowych zakładników i jeńców politycznych.

J. Marchlewski

29/X 1919 r.

29 października 1919 r.

O Ś W I A D C Z E N I E .

Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, działająca w imieniu Zarządu Głównego tegoż Czerwonego Krzyża, posiadającego odnośny mandat Rządu Rzeczypospolitej Polskiej składa niniejszym w imieniu Rządu Polskiego, wobec pełnomocnika Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w Rosyjskiej Socjalistycznej Republice, pana Juljana Marchlewskiego uroczyste oświadczenie o niestosowaniu na przyszłość na podstawie wzajemności w wojnie z Ros. Soc. Fed. Sow. Rep. systemu brnia zakładników.

Mikaszewicze. 29 / X 1919 r.

podpisali: Przewodniczący Delegacji P. T. C. K.

✍-/ Kossakowski

i wszyscy członkowie Delegacji.

Protokół IV Wspólnego posiedzenia

Delegacji P. T. C. K. i Delegacji R. T. C. K. w R. S. F. S. R.

Działo się 30/X 1919 r. o godz. 18 m. 20 w pociągu Nr. 15 na stacji Mikaszewicze.

Zebrał się: 1/ Birnbaum 2/ Bisping 3/ Epanasznikow 4/ Gawłowski 5/ Jabłoński 6/ Kossakowski 7/ Kubelis 8/ Marchlewski 9/ Marchlewska 10/ Manulis 11/ Strumillo 12/ ^{amery.}Senje 13/ Trzeciak 14/ Unichowski 15/ Zaleski.

Przewodniczący otwiera posiedzenie o godz. 18 m. 20 i odczytuje protokół posiedzenia z 29/X o godz. 10 m. 10.

Na wniosek p. Marchlewskiego uczynione w protokule następujące zmiany: na stronie 1-iej w wierszu 9-m od dołu wyraz „, którym

zastąpiono wyrazem „, którą” w wierszu 7-m u dołu wykreślono litery S. F. S. R. i wyrazy „, i obecnie” w wierszu 3-m od dołu dodano wyraz „, Federacyjny

Na wniosek p. pp. Birnbauma wykreślono na stronie 4-iej w 15-m wierszu od dołu wyraz „, wymagań” w wierszu 14-m wstawiono wyrazy „, wymaganie to”.

Protokół zatwierdzono i podpisano.

Pan Marchlewski wyraża życzenie, by w protokółach były podawane jedynie tematy przemówień.

Postanowiono prowadzenie protokółu możebnie treściwie i w skrócie i by były podawane jedynie tematy przemówień.

Pan M. S. Kossakowski odczytuje protokół z posiedzenia w dniu 29/X o godz. 18-iej.

Protokół zatwierdzono i podpisano.

Pan Kossakowski odczytuje formułę przejścia do porządku dziennego ułożoną przez pp. Kossakowskiego i Marchlewskiego /Aneks Nr. I /

P. Marchlewski oświadcza, że z redakcją się zgadza.

Formuła zostaje przez obie Delegacje przyjęta.

Pan Kossakowski proponuje przejście do porządku dziennego t. j.

do rozpatrzenia wniosku Delegacji P. T. C. K. co do zwolnienia i wydania zakładników pozostających w Rosji.

Pan Marchlewski odczytuje uroczyste oświadczenie w imieniu Rządu R. S. F. S. R. o niestosowaniu na przyszłość systemu zakładnictwa /An. Nr. 2/

Pan Marchlewski składa wniosek w sprawie zatrzymanych w Polsce pp. Auerbacha i Lechela i innych / Aneks Nr. 3/

P. M. S. Kossakowski oświadcza, że Delegacja P. T. C. K. udzieli swego poparcia dla przyspieszenia rozpatrzenia spraw pp. Auerbacha i Lechela, co do innych nie indywidualnie wymienionych osób a tylko jako ewentualnych członków Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w Ros. Fed. Soc. Sow. Republice, to sprawa ich w innym okresie prac konferencji a mianowicie przy określeniu stanowisk Towarzystw Czerwonego Krzyża.

Pan Kossakowski proponuje nie otwierania dyskusji nad wnioskiem o zakładników na plenum konferencji, a wybranie komisji dla poczynienia uzgodnień w zapatrywaniach obu Delegacji, proponuje by komisja składała się z 4-ch członków po dwóch od każdej Delegacji. Gdyby ten wniosek był przyjętym to Delegacja P. T. C. K. delegowałaby do komisji p. pp. Birnbauma i Zaleskiego.

P. Marchlewski oświadcza, że wniosek przekazania zakładników do Komisji przyjmuje i że deleguje do komisji panów Jabłońskiego i Saunier

P. M. S. Kossakowski stawia wniosek z zawiadomienia przez Delegacje odnośnych rządów o powziętej uchwale niestępcowania nadal systemu zakładnictwa /Aneks Nr. 4 /.

P. Marchlewski wniosek przyjmuje.

P. M. S. Kossakowski oznajmia, że podczas rozmowy z p. Marchlekim o organizacji domniemanie rychłego powrotu zakładników wyleniła się myśl zapewnienia zaciąza wojennego na odcinku, przez który powracać będą zakładnicy.

Pan Kossakowski proponuje Delegacjom, by zwróciły się każda do odnośnego Dowództwa Wojskowego z wnioskiem o ustalenie możliwego zaciąza lokalnego zabezpieczającego Delegacjom spokojne wykonanie umowy o zakładnikach.

Konferencja powierza wykonanie odpowiednich kroków przewodniczącym Delegacjom,

Na wniosek p. Kossakowskiego postanowiono ograniczać się w protokółach wymienianiem osób obecnych bez określania do której Delegacji należą.

Na wniosek P. Kossakowskiego naznaczone następane wspólne posiedzenie na dzień 31 października 1919 r. o godz. 12.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godz. 20.

Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża i
Pełnomocnik Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w R.
S. F. S. R. oświadczają każdy w imieniu rządu swego Państwa,
że na przyszłość system brania zakładników obustronnie sto-
sowanym nie będzie i przystępują do niezwłocznego zlikwidowa-
wania :

Nasampród sprząy obywateli Rzeczypospolitej Polskiej
i ziem zajętych przez wojska polskie i wogóle wszystkich
Polsków uwięzionych, wywiezionych bądź zarejestrowanych w
charakterze zakładników, znajdujących się na terenie Ros.
Soc. Fed. Sow. Resp. w więzieniach, punktach presencyjnych,
fortecach, lub obozach koncentracyjnych, względnie pozosta-
jących na wolności. następnie sprząy osób zatrzymanych w
Polsce i Rosji w charakterze jeńców cywilnych.

O S W I A D C Z E N I E .

Ja, pełnomocnik Ros. Tow. Czerw. Krzyża, działający w imieniu Ros. Tow. Czerw. Krzyża, na podstawie mandatu od Rady Komisarzy Ludowych R. S. F. S. R., składam niniejszym w imieniu Rządu Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Sowieckiej Republiki wobec Delegacji Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża na ręce przewodniczącego p. M. S. Kosakowskiego uroczyste oświadczenie o niestosowaniu na przyszłość na podstawie wzajemności w wojnie z Rzeczypospolitą Polską systemu brania zakładników.

Mikaszewicze 30 października 1919 r.

З А Я В Л Е Н И Е .

Я, Полномочный Представитель Российского Общества Красного Креста, на основании полномочия, данного мне Советом Народных Комиссаров Российской Социалистической Федеративной Советской Республики, от имени Правительства Российской Социалистической Федеративной Советской Республики настоящим заявляю Делегации Польского Общества Красного Креста в лице ее Председателя М.С.Коссаковского о неприменении в будущем на основе взаимности в войне с Польской Республикой системы заложничества.

Микашевич

30 октября 1919 года

W N I O S E K .

Przez władze polskie zostali aresztowani i dotąd są więzieni funkcjonariusze Ros. Tow. Czerw. Krzyża Auerbach i Zepel. Osoby te nie powinny być przedmiotem wymiany, lecz zgodnie z zasadami obowiązującymi w stosunku do działalności Czerwon. Krzyżów powinny być uwolnione niezwłocznie.

Zwracam się przeto do Delegacji Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża o poczynienie kroków odpowiednich u władz polskich, aby obywatelom Auerbach i Zepel i innym funkcjonariuszom Ros. Tow. Czerw. Krzyża dano możliwość udania się na terytorjum Rosji Sowieckiej

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

Польскими властями были арестованы и содержатся до сих пор в тюрьме сотрудниками Российского Общества Красного Креста АВЕРБАХ и ЛЕХЕЛЬ .

Вышеуказанные лица, как принадлежащие к персоналу краснекретных учреждений, не могут быть объектом обмена и, согласно общепринятым международно-правовым обычаям, должны быть освобождены немедленно.

Обращаясь к делегации Польского Общества Красного Креста с предложением предпринять соответствующие шаги перед польскими властями, дабы гражданам АВЕРБАХУ и ЛЕХЕЛЮ , а также другим сотрудникам Российского Общества Красного Креста , если таковые были задержаны, была предоставлена возможность возвратиться на территорию Советской России.

октября 1919 г.

Wniosek Delegacji P. T. C. K.

Wobec złożenia przez Delegacje obu Towarzystw Czerwonego Krzyża jednobrzmiących uroczystych oświadczeń w imieniu Rządów odnośnych Państw o niestosowaniu na przyszłość na podstawie wzajemności systemu brania zakładników, stawia się wniosek:

Przewodniczący Delegacji R. T. C. K. w R. S. F. S. ER., oraz Delegacji P. T. C. K. zawiadomią niezwłocznie każdy Rząd odnośnego Państwa o treści powyższych oświadczeń.

w imieniu Delegacji P. T. C. K.

M. Kossakowski

Protokół V wspólnego posiedzenia

Delegacji P. T. C. K. i Delegacji R. T. C. K. w R. S. F. S. R.

Działo się dnia 31/X 1919 r. o godz. 18-0j w pociągu Nr 15 na stacji Mikaszewicze.

Zebrałi się: 1/ pod or. Birnbaum 2/ Bisping 3/ Epanim-
nikow 4/ G. Słowski 5/ Jabłoński 6/ Koszakowski 7/ Kubelis
8/ Marchlewski 9/ Marchlewska 10/ Manuila 11/ Strumillo
12/ Szwajner 13/ Trzeciak 14/ Uniechowski 15/ Zaleski 16/
Wąclawowicz jako sekretarz 17/ Zedarnowska jako stenogra-
fiatka.

Przewodniczący odczytuje protokół 4-go zebrania obu Delega-
cji. Protokół kateerdzono i podpisano ze zmianami następującymi:
na stronie drugiej wiersz 6-ty wykreślono „, ewentualnych „, wiersz
9-ty, za słowem wyraz „, stanowisk „, zamieniono wyrazem „, stosunku
w wierszu 9-tym dodane wyrazy „, rozpatrzone będzie „ w wierszu 9-
od dołu wykreślono wyrazy „, o zakładnikach „.

P. Koszakowski: na ostatnim posiedzeniu przerwaliśmy obra-
dy przez przekazanie wniosku o zakładnikach, wyłonionej komisji,
której poruczaliśmy możliwe uzgodnienie poglądów i przygotowanie
wspólnych projektów, z tej chwili przechodząc do porządku dzien-
nego dowiedz się od komisji o rezultacie jej pracy. Delegacja mia-
by za zadanie wyrównać ewentualne nie-uzgodności które mogłyby się
ujawnić w komisji, ażebyśmy dzisiaj mogli przystąpić do ostatecz-
nej umowy, która by zlikwidowała sprawę zakładnictwa. Na taką, jed-
nak ostateczną umowę czeka z niedzielną pewnością całe społeczeństwo
Polskie, która doprowadziła by do upragnionego przez wszystkie ro-
dziny i całe społeczeństwo, powrotu do kraju zakładników. Zakończe-
nie tej sprawy w postaci zupełnego zlikwidowania jest jeszcze
i z tego względu pożądanem jaknajrychlej, bez odkładania na czas
dalszy, i tak Delegacja P. T. C. K. jak i Delegacja R. T. C. K. pragnie
i życzy sobie jaknajrychlej przejść do likwidacji sprawy drugiej,
mianowicie sprawy jeńców cywilnych. Pod nazwą jeńców cywilnych
zakładni ustalili rozumiejący tych ludzi, którzy są zaaresztowani
tak w Polsce jak i w Rosji za działalność szkodliwą dla Państwa.
Tych ludziach mówić będziemy, gdy przejdziemy do likwidacji spr-
wy jeńców cywilnych. Przypominając wyniki i uciegłych dyskuacji

zaznaczyć muszą, że pod tą nazwą w Polsce nie rozumiemy ludzi, którzy mogli być aresztowani za wyznawanie samych przekonań, albo i za przekonania same. W Polsce się nie aresztuje. Jeżeli pewna kategoria ludzi mogła być aresztowana bez winy, to mogło to być jako przejściowe spowodowane warunkami wojennymi, przy zajmowaniu nowych terenów, ale odnośnie komisja tą sprawę wnet likwidowała. Otóż krótko zresumowawszy niektóre oświadczenia które miały miejsce w czasie partraktacji, proponuję komisji aby je poinformowała Delegację o wynikach swej pracy.

Pan podpor. Birnbaum 1/ punkty 1, 2, 4, 6, 8, 9, 10 i 11 wniosku Delegacji P.T.C.K. zostały przez komisję przyjęte. 2/ punkty 7 i 8 przyjęte ze zmianami redakcyjnymi, o 3/ dodano do wniosku Delegacji P.T.C.K. punkt 12-

/ Aneksy I i II / co do punktu 3-go porozumienia nie osiągnięto z następujących powodów: Delegacja R.T.C.K. stoi na stanowisku, że sprawa powrotu do Polski, zakładników, po oświadczeniu, że zakładnictwo się nie stosuje i po zwolnieniu dotychczasowych zakładników, - nie podlega w danej chwili rozpatrywaniu i powinna być traktowana na równi z sprawą powrotu uchodźców.

Nie można zgodzić się z tym stanowiskiem i sądzić, że restytucja winna być zupełna, nie tylko przez uwolnienie zakładników ale i przez natychmiastowe przewiezienie ich do kraju, członkowie komisji z ramienia Delegacji P.T.C.K. odwołują się do plenarnego posiedzenia obu Delegacji.

Pan Jabłoński xxx / przemawia po rosyjsku/ zaznacza: że z chwili zwolnienia, zakładnicy przestają być zakładnikami, a kwestia ich powrotu winna być traktowana na równi z powrotem uchodźców i jeńców cywilnych.

Pan Marchlewski oświadcza, że jest gotów do jaknajdalej idącej tego rodzaju wymiany. Lecz to stoi się na punkcie wymiany usług które mają sobie uczynić dwa rządy, które są na stopie wojennej. Jeżeli chodzi o Rosję Sowiecką, spełnienia pewnych czynów humanitarnych to zupełnie jest zrozumiałe, że z drugiej strony taka odpowiednia uwzględnienie może być zrobiona. Mówca nie widzi, co by przeszkadzało do określenia warunków aby powrócili zakładnicy i jeńcy cywilni.

PROSNI
INSTRUE
ARCHIVES
NEW YORK

Pan Kosnakowski pragnie uważać ~~zakładniczek~~ system zakładnicztwa za zlikwidowany, lecz nie może się zgodzić, jakoby zakładnicy od chwili zwolnienia stawali na równych prawach z uchodźcami. Gdyby zakładnicy zostali zwolnieni i nie mogli natychmiastowo wrócić do kraju, to równałoby się to wyrzuceniem ich na bruk. Zakładnicy nie przedstawiają kategorii ludzi a-na-logicznej z uchodźcami; są to ludzie aresztowani i więzieni niewinnie. Dla społeczeństwa i dla Delegacji P. T. C. K. ^{zakładnictwo} kończy się nie wcześniej jak z powrotem zakładników do kraju.

Mówca zaznacza, że niezwłocznie po zlikwidowaniu sprawy zakładników Delegacja P. T. C. K. pragnie przystąpić również do likwidacji sprawy jeńców cywilnych.

Na wniosek pana Marchlewskiego posiedzenie Przewodniczący zamknął o godz. 20 m. 10.

OSWIADCZENIE.

Będąc przekonany i pokładając zupełną ufność w to, że Delegacja Polskiego Czerwonego Krzyża z tą samą dobrą wiarą i gotowością spełnienia czynu humanitarnego, z jaką ja przystąpiłem do zlikwidowania sprawy zakładników, zachca korzystać z pełnomocnictw swoich w sprawie zlikwidowania sprawy jeńców cywilnych, oświadczam, że korzystam z pełnomocnictwa mego i zapewniam, że osobom które były zatrzymane w Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republice Sowieców w charakterze zakładników, wstanie niezwłocznie umożliwiony wyjazd z granic Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieców.

W miejscu postoju pociągu sanitarnym Nr. 15.
dnia 1-go listopada 1919 r.

J. Marchlewski

З А Д Е Л Ё Н И К

Не сомневаясь и вполне доверяя, что Делегация
 Пельского Краевого Креста с такой же доброй волей
 и готовностью совершит гуманитарный акт, с какой я
 приступил к ликвидации вопроса о заложниках, со-
 ществует и свои подмечания в смысле ликвидации вопро-
 са о гражданских пленных, заявляя, что, осуществляя дан-
 ные мне подмечания, ручаюсь, что лицам, задержанным в Рес-
 публической Социалистической Федеративной Советской Респу-
 блике в качестве заложников, будет немедленно обеспече-
 на возможность выезда за пределы Республической Соци-
 алистической Федеративной Советской Республики.

Б.Марковский

Санктарный поезд № 15
 " I " ноября 1919 года

Protokół VI wspólnego posiedzenia
Delegacji P. T. C. K. i Delegacji R. T. C. K w R. S. F. S. R.

Działo się dnia 31/X 1919 r. o godz. 21 w pociągu Nr. 15
na stacji Mikaszewicze.

Zebrałi się: 1/ podpor. Birnbaum 2/ Bisping 3/ Epaniesznikow
4/ Gawłowski 5/ Jabłoński 6/ Kossakowski 7/ Kubelis 8/ Marchlew-
ski 9/ Marchlewska 10/ Manulis 11/Strumiłło 12/ Zaleski 13/ Trze-
ciak 14/Saunier 15/ Uniechowski 16/ Węclawowicz 17/ Zadarnowska
jako stenografistka.

Przewodniczący otwiera posiedzenie o godz. 21-jej

Pan Marchlewski oświadcza: Nabrawszy przekonania, że sprawa
jeńców cywilnych będzie uregulowana w tym że duchu co i sprawa za-
kładników, jestem gotów do podpisania umowy o niezwłocznem wydaniu
zakładników.

Pan M. Kossakowski zaznacza, iż po oświadczeniu p. Marchlewskiego
można uważać iż wnioski Delegacji P. T. C. K. będą przez Komisję uzgod-
nione i przyjęte na wspólnym posiedzeniu i proponuje by taż Komisja
opracowała w ostatecznej formie umowę o zwolnieniu i przewiezieniu
zakładników do Polski.

Pan podpor. Birnbaum uważa, iż jest koniecznym by Komisja przy
udziale przedstaw. JUR opracowała techniczne wykonanie transportu
zakładników.

P. Saunier, uważa omówienie technicznych spraw za przedwczesne,
wobec tego, iż nie jest wiadomem w którym miejscu zakładnicy prze-
kroczą linię frontu i uważa za najpilniejsze ustalenie list zakład-
ników i współcześnie z tym jeńców cywilnych.

Pan M. Kossakowski stawia wniosek, by na następnym posiedzeniu
wyłoniono Komisję dla sporządzenia list jak zakładników, tak i jeń-
ców cywilnych.

Wniosek przyjęto.

Przewodniczący zamknął posiedzenie o godz. 21-jej m. 35

J. Marchlewski

M. Kossakowski

Protokół 7-go wspólnego posiedzenia Delegacji P. T. C. K.
i Delegacji R. T. C. K. w R. S. F. R. S. w dniu 2/XI 1919 r. o g. 22 m 35
w poczekalni Nr. 15 na stacji Wikkaszewice.

Zbrali się: 1/ podpor. Birnbaum 2/ Bisping 3/ Gawłowski
4/ Jabłoński 5/ Kossakowski 6/ Kubellis 7/ Marchlewski 8/ Mar-
chlewska 9/ Manulis 10/ Saunier 11/ Strumiłło 12/ Trzeciak
13/ Uniechowski 14/ Zaleski 15/ Węclawowicz jako sekretarz
16/ Zedernowska jako stenografistka.

Pan Kossakowski odczytuje protokoły z 5-go i 6-go posie-
dzenia Delegacji.

Protokoły zatwierdzone i podpisano.

Pan Marchlewski akłade Przewodniczącemu Delegacji P. T. C. K.
pismienne oświadczenie wyjaśniające stanowisko jego dotyczące
zlikwidowania sprawy zakładników polskich w R. S. F. R. S., /Aneks N I

Pan Kossakowski odczytuje teksty umowy dotyczącej zlikwido-
wania sprawy zakładników polskich w R. S. F. R. S., ustalony w języ-
ku polskim i przetłumaczony na język rosyjski przez wspólną ko-
misję.

Po przeczytaniu obu tekstów, obie Delegacje tekst umowy
ostatecznie zatwierdziły,

Ponieważ ze względów technicznych zdołano przygotować na
dzisiejsze posiedzenie tylko jeden skorygowany ostatecznie egzem-
plarz umowy, p. Kossakowski stawia wniosek, dla uzyskania na
czasie Delegacje zgodziły się na podpisanie na posiedzeniu dzi-
siejszym umowy powyższej, w jednym egzemplarzu poczem zostaną
natychmiast uzgodnione z oryginałem i w należytej formie wykoń-
czone dwa jednobrzmiące egzemplarze dla każdej z Delegacji To-
warzystw Czerwonego Krzyża.

Wniosek został przyjęty i obie Delegacje umowę dotyczącą
zlikwidowania sprawy zakładników polskich w R. S. F. R. S. podpisały
i pieczęciami swymi zaopatrzyły.

Pan Kossakowski stawia wniosek, by wyłonić wspólną komisję
dla ustalenia listy zakładników i przystąpienia niezwłocznie

...prac przygotowawczych, dotyczących realizacji umowy powyż-

Komisja będzie mogła w myśl wniosku p. Saunier, dokonać również przygotowania listy jeńców cywilnych.

Wniosek przyjęty i do powołanej Komisji wydelegowano pp. Saunier, Strumiłła, Trzeciński i Uniechowski.

Pan Koszowski odczytuje wręczoną mu przez p. Marchlewskiego dla nadania odpowiedniego biegu radjo-depesz do Rządu Sowieckiego w Moskwie, powiadmiającą o zawarciu umowy i wzywającą do

Delegacja P. T. C. K. przyjmuje radjo-depesz do przesłania.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godz. 23 m. 25 zależ-

nie od zakończenia następnego posiedzenia wspólnego obu Delegacji i porozumienia przewodniczących Delegacji.

...przebiegu obrad, oile Delegacja...

...niezależnie od siebie...

...niezależnie od siebie...

...niezależnie od siebie...

...niezależnie od siebie...

...niezależnie od siebie...

...niezależnie od siebie...

...niezależnie od siebie...

INSTITUTE
RESEARCH
New York

Powstał przedstawicielstwa Towarzystwa Czerwonego Krzyża, w której dotycząca zlikwidowania sprawy zakładników polskich w Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republice Sowiecie.

Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża w Rzeczypospolitej Polskiej i Rosyjskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża w Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republice Sowiecie, przejęte uczuciami humanitarnymi, których są wyrazicielami, uzyskały odnośne pełnomocnictwa od swoich Rządów do ostatecznego, niewymagającego ratyfikacji, zlikwidowania sprawy zakładników polskich w Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republice Sowiecie, jak również od złożenia uroczystego oświadczenia o zupełnem niestosowaniu na przeszłość, na podstawie wzajemności; systemu brania zakładników. Pełnomocnictwa należyte odnośnych Rządów wydane zostały: a/ Polskiemu Towarzystwu Czerwonego Krzyża przez Ministerstwo Spraw wojskowych i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Rządu Rzeczypospolitej Polskiej dn. 3 września 1919 r. b/ Rosyjskiemu Towarzystwu Czerwonego Krzyża przez Komisarjat Ludowy do Spraw Zagranicznych Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowiecie dnia 7 października 1919 r. Nr. 11/856 i Radę Komisarzy Ludowych tejże Republiki dn. 22 października 1919 roku Nr. a 11704. Otrzymane od swych Rządów mandaty powyższe przelane zostały w całej pełni: a/ przez Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża, na zasadzie substytucji z dnia 6 października 1919 r. Nr. 4752, na Delegację tego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w następującym składzie: Michała Stanisława Kossakowskiego, jako Prezesa Delegacji, Edwarda Zaleskiego, jako jego Zastępcę i Członków Delegacji: Helenę Bispingową, Dr. Wacława Gawłowskiego, Marjana Strumiłło, Leona Trzeciaka, Ludwika Uniechowskiego i b/ przez Rosyjskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża, na zasadzie substytucji z dnia 7 października 1919 r. Nr. 1616, na pełnomocnego Przedstawiciela tegoż Czerwonego Krzyża, Juljana Marchlewskiego który jednocześnie otrzymał upoważnienie Rady Komisarzy Ludowych Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowiecie z dnia 22 października 1919 r. Nr. a 11704 do ostatecznego, niewymagającego

ratyfikacji, zdecydowania spraw wyżej wyszczególnionych.

Powyżsi przedstawiciele Towarzystw Czerwonego Krzyża, wymieniwszy pomiędzy sobą wyszczególnione pełnomocnictwa, które zobowiązały zostały uznane za wystawione w należytej i właściwej formie, zawarli umowę co do następujących postanowień ostatecznych, niewymagających ratyfikacji:

§ 1. Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieckiej uważa niezwłocznie wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej i Ziemi zajętych przez wojsko polskie i w ogóle wszystkich Polaków, zarejestrowanych, lub wywiezionych w charakterze zakładników i znajdujących się na terenie Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieckiej, bądź to w więzieniach, punktach przewencyjnych, fortecach lub obozach koncentracyjnych, względnie pozostających na wolności.

§ 2. Z chwilą wejścia w życie tej umowy Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieckiej natychmiast wystrzymuje wykonanie nałożonych w drodze dyscyplinarnej kar na osoby, które, stosownie do artykułu pierwszego umowy niniejszej winne być uwolnionymi.

§ 3. Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieckiej zobowiązuje się zorganizować niezwłocznie odtransportowanie i wywiezienie wszystkich wyżej wymienionych zakładników wraz z ich rodzinami i rzeczywistą służbą domową do linii demarkacyjnej, ustalając warunkowo miejsce przekroczenia linii demarkacyjnej w punkcie przecięcia tejże linii przez tor kolejowy Kalinkowicze - Luniniec, o ile odnośne Dowództwa wojskowe nie ustalą innego miejsca przekroczenia linii demarkacyjnej przez osoby, powracające do kraju na zasadzie umowy niniejszej. Służba domowa korzysta z prawa wyjazdu w tym tylko wypadku, gdy jest pochodzenia polskiego lub posiada obywatelstwo Rzeczypospolitej Polskiej względnie Ziemi zajętych przez wojsko polskie.

§ 4. Spisy wszystkich zakładników przedstawione zostają przez Delegację Rosyjskiego i Polskiego Towarzystw Czerwonego Krzyża, po czym zostaje wspólnie ułożona lista zakładników. Z dobrodziejstwa umowy niniejszej korzystają również zakładnicy którzy ewentualnie nie zostaliby objęci listą powyższą

§ 5. Przewóz musi być skutecznym, w miarę możliwości po-

ciągami sanitarnymi, ewentualnie zaś pociągami bezwarunkowo ogrzewanymi. Transport codzienny nie może przekraczać pięciu-
set ludzi. Transporty powinny być wysyłane z miejsca wyjazdu
winnego po uprzednim sprawdzeniu lekarskim stanu zdrowia odjeżdżających,
przyczem chronionych zakaznych należy wyłączać i wysyłać następnie
dopiero po zupełnym wyzdrowieniu.

§ 6. Po obydwóch stronach linii demarkacyjnej, przy wyżej
określonym punkcie, gdzie odbywać się będzie przekroczenie li-
nii demarkacyjnej przez wymienione w artykule pierwszym i trze-
cim osoby, powinny być urządzone, na koszt odnośnego Rządu,
baraki i punkty sanitarne - żywnościowe.

§ 7. Zorganizowanie przejazdu wyżej wymienionych osób na
terytorjum Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki
Sowietów uskutecznione zostanie przez Rosyjskie Towarzystwo
Czerwonego Krzyża, przyczem Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej
Federacyjnej Republiki Sowietów zapewnia osobom powyższym bezpłat-
ny przejazd, bezpłatny przewóz bagażu, bezpłatne żywienie w dro-
dze i bezpłatną należytą pomoc sanitarno - lekarską. We wsk-
azanym miejscu linii demarkacyjnej wyżej wymienione osoby prze-
kazane zostaną przez Delegata Rosyjskiego Towarzystwa Czerwo-
nego Krzyża, według spisu, Delegatowi Polskiego Towarzystwa
Czerwonego Krzyża.

§ 8. Osobom, wyżej wymienionym będzie dozwolone wywiezienie
ruchomości, znajdujących się w ich posiadaniu, w ilości piętnastu
pudów na osobę, o ile ruchomości te nie stanowią przedmiotów,
których wywóz według praw, obowiązujących w Rosyjskiej Socjalis-
tycznej Federacyjnej Republice Sowietów, jest wzbroniony. Również
będzie im dozwolone wywiezienie posiadanych znaków pieniężnych
do sumy dwudziestu tysięcy rubli na osobę

§ 9. Delegacja Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża
zawiadamia niezwłocznie przez radjo depezę i przez umyślnego
kurjera Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki
Sowietów o treści umowy niniejszej i wzywa go do natychmiastowe-
go oswobodzenia wszystkich zakładników i bezzwłocznego przystą-
pienia do wykonania umowy.

§ 10. W dniu 1 października 1919 r. zostały podpisane przez Delegację Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża i pełnomocnego przedstawiciela Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża akty uroczystego oświadczenia o zupełnym niestosowaniu na przyszłość, na podstawie wzajemności systemu brania zakładników, które to akty obowiązują od dnia 30 października 1919 r.

§ 11. Umowa niniejsza, zestawiona została z tekstami w językach polskim i rosyjskim w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz zatrzymuje Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, a drugi, Pełnomocny przedstawiciel Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża. W razie wątpliwości przy interpretacji umowy niniejszej, zestawionej w językach polskim i rosyjskim, tekst polski uważany jest za miarodajny w związku z tym, że wobec dokładniejszej znajomości języka polskiego przedstawicieli obu Delegacji tekst ten wyraża najdokładniej wolę stron obu.

§ 12. Umowa niniejsza jako ostateczna i niewymagająca ratyfikacji, wchodzi w życie z chwilą jej podpisania.

Na dowód tego przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża i Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża układ ten podpisali i pieczęciami swymi zaopatrzyli.

Stacja Mikaszewicze, dnia drugiego listopada 1919 roku.

Protokół 9 wspólnego posiedzenia
Delegacji P. T. C. K. i R. T. C. K. w R. S. F. R. S.

--00--

Działo się 9 / XI 1919 roku o godzinie 10, 45 wieczorem w poia
gu N : 15 na stacji Mikaszewice.

Obecni : I/ Podpor. Birnbaum 2/ Bisping 3/ Gawłowski 4/ Jabłoński 5/ Kossakowski 6/ Marchlewski 7/ Marchlewska 8/ Manulis 9/ Strumillo 10/Saunier II/ Trzeciak 12/ Uniechowski 13/Zaleski 14/ Węclawowicz, jako sekretarz 15/Pekanowska, jako maszyni
stka.

Przewodniczący M. Kossakowski otwiera posiedzenie i odczytu
je protokół z poprzedniego zebrania. Protokół posiedzenia 8-go
zatwierdzono i podpisano.

M. Kossakowski oznajmia : Zgodnie z uchwałą ostatniego posie
dzenia zebraliśmy się na wniosek Komisji, która pracę swą pomie
lnie zakończyła. Przed końcem ostatniego zebrania wspólnego du
obu Delegacji członkowie delegacji R. T. C. K. w R. S. F. R. S. pp.
Saunier i Jabłoński poruszyli kilka spraw i wniosków. Z nich
wniosek o publikacji umowy, oraz zastrzeżenie co do nazwisk ka.
Mukermans i Arc. Roppa wyczerpane zostały moim wyjaśnieniem, wni o
sek o ustanowieniu komisji obu Czerw. Krzyży w celu dopilnowa
nia wykonania umów - przekazany został do porządku dziennego
przy omawianiu sprawy wzajemnego stosunku Towarzystw Czerwonego
Krzyża, wreszcie wniosek o nieprzesadzaniu przynależności pań
stwowej osób objętych umową o jeńcach cywilnych, przekazany Ko
misji znalazł wyraz w wprowadzonej do redakcji umowy poprawce
W ten sposób zostały zlikwidowane wszystkie cztery wnioski. Przed
stawiając przy niniejszem ustalony przez wspólną komisję tekst
umowy o zakładnikach w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w
zam w imieniu Delegacji P. T. C. K. gotowość jej podpisania.

Wobec niemożności jednoczesnego ustalenia tekstu rosyjskiego
ze względu na wyjazd p. Marchlewskiego, proponuję podpisanie tym
czasem przedstawionych egzemplarzy, które zostaną następnie za
stąpione przez dwa jednobrzmiące egzemplarze o dwóch tekstach

Przewodniczący Delegacji Ros. Tow. Czerwonego Krzyża oświadcza o gotowości podpisania umowy i spisów, z zastrzeżeniem co do nazwisk ks. Roppa i Mukermana na liście Nr. IV.

Umowy i listy zostają podpisane przez przedstawicieli obu stron.

Jeden egzemplarz umowy wraz z pięcioma listami N.Nr. I, II, III, IV i V zostają wręczone Przewodniczącemu R. T. C. K. i drugi komplet zachowuje Delegacja P. T. C. K.

Przewodniczący proponuje omówienie programu prac na czas nieobecności Przewodniczących obu Delegacji.

M. Koszakowski oznajmia, że w czasie nieobecności zastępować go będzie p. Zaleski.

P. Marchlewski oznajmia, że zastępować go będzie Pani Marchlewska.

Na propozycję Koszakowskiego powołania trzech Komisji do spraw: 1/ Uchodźców, 2/ jeńców wojennych i 3/ wzajemnego stosunku Towarzystwa Czerwonego Krzyża p. Marchlewski przystaje i deleguje do I-ej i 2-ej p. Saunier, do 3-ej pp. Jępanisznikowa i Manulisa.

Na tem posiedzenie zakończone o godz. 24ej. Następne posiedzenie zwołane zostanie na zasadzie porozumienia Przewodniczących obu Delegacji. -

Przy zatwierdzeniu protokołu 8go wspólnego posiedzenia p. Marchlewski wprowadził poprawkę następującą: Na str. 3ej w 10 wierszu od dołu dodano słowo "jednak", oraz wykreślono zdanie od słów "że nie posiada" do słowa "lecz" następnego wiersza i na str. 4ej w 8m wierszu od dołu zamiast słów: "że p. Przewodniczący" wpisano słowa: "oświadczenie p. Przewodniczącego" oraz w następnym wierszu wykreślono zdanie od słów: "nie posiada" do słowa "pełnomocnictw".

Protokół 18 posiedzenia Delegacji P. T. C. K.
w dniu 11 XII 1919 r. w pociągu Nr. 15
na stacji Mikuszewicze.

Obecni byli :

P. Koszakowski jako przewodniczący

Pani Béspingowa

Pan pp. Birnbaum

P. Dr. Gawłowski

P. Strumiłło

P. Uniechowski

P. Trzeciak

P. Zaleski

Przewodniczący otwiera posiedzenie o godz. 16 m. 20 i zawiadania że porządek dzienny jest następujący:

- 1/ odczytanie protokołu zeszłego posiedzenia
- 2/ Sprawa przyjazdu p. Krzeczковского i jego propozycji jechania do Moskwy.

3/ Sprawa wymiany Ks. Biskupa Roppa i ks. Mukkermanna

4/ Wniosek Delegacji P. T. C. K. co do jeńców wojennych.

5/ „, co do sporządzenia list zakładników i jeńców cywilnych

I. Protokół odczytano i zatwierdzono.

II. Pan Koszakowski referuje dokumenty p. Krzeczковского, - i zawiadania Delegację o propozycji p. Krzeczковского udania się do Moskwy dla doręczenia zakładnikom sum złożonych na ręce p. Krzecz-kowskiego. -

Po dyskusji na wniosek p. Koszakowskiego uchwalono:

1/ Uznać p. Krzeczковского nie za członka Delegacji, a za kurjera P. T. C. K.

2/ Doradzić p. Krzeczkowskiemu by znajdujące się w jego rozporządzeniu pieniądze doręczył p. Marchlewskiemu do dalszego przesłania ich zakładnikom w Moskwie.

III. P. Koszakowski referuje o pertraktacjach z Delegatem R. T. C. K w sprawie wymiany biskupa Roppa i ks. Mukkermanna.

Po dyskusji Delegacja uznała, że występować w myśl propozycji p. Marchlewskiego do rządu polskiego o dozwoleńie Radkowi

przejazdu przez Państwo Polskie, Delegacja nie może. Uchwalono proponować p. Marchlewskiemu wymianę: pp. Lechela, Pillara i Auerbacha na ks. Biskupa Roppa, ks. Mukkermanna i p. S. Koziełł - Poklewskiego i polecono prowadzenie w tej sprawie pertraktacji p. przewodniczącemu.

IV. W sprawie jeńców wojennych po przedwzięciu przewodniczącego i na jego wniosek wyłoniono Komisję złożoną z pp. pp. Birnbauma, p. Zaleskiego dla opracowania odrębnego wniosku.

P. Kossakowski zawiadomienie Delegacji P. T. C. K., że w najbliższym czasie wyjeżdża do Warszawy dla porozumienia się z Rządem i uzyskania pełnomocnictw dla ostatecznego zawarcia umowy w sprawie jeńców wojennych i wojennego honorowania Czerwonych Krzyży.

V. P. Kossakowski zawiadamia Delegację że lista zakładników ułożona wspólnie nie zawiera dlań znacznej ilości zakładników o - zostających w Rosji. - Delegacja uchwaliła przedłożyć Delegatowi R. T. C. K. odrębną listę i żądać jej uwzględnienia. - Uchwalono również złożyć odrębną listę polskich Przedstawicielstw i żądać niezwłocznego wydania członków takich. -

VI. Przewodniczący odczytuje treść wniosku Del. P. T. C. K. w sprawie jeńców cywilnych proponowaną przez p. Kossakowskiego i Zaleskiego

Po dyskusji Delegacja P. T. C. K. pożyła następującą uchwałę:
Delegacja P. T. C. K. powierza p. M. S. Kossakowskiemu porozumienie się z przewodniczącym Delegacji P. T. C. K. p. Marchlewskim w sprawie ułożenia listy, obejmującej na podstawie wzajemności wszystkie kategorie aresztowanych, uwięzionych i zatrzymanych w każdym z Państw z pośród obywateli drugiego z Państw, bez rozróżnienia ich prawno określonych /jeńców cywilnych, przestępców, skazanców, pozbawionych i t.d./, oraz zobowiązań do zapewnienia, że zasada nie dzielenia wszystkich osób aresztowanych e t. c. na powyższe kategorie zostanie utrzymana w odrębnej umowie i nie przesądzając czy w umowie tej, ~~nie~~ ich określać będzie nazwą "jeńców cywilnych" czy innem jakimś wspólnem ogólnem określeniem i postanowia odroczyć posiadzenie do wysłuchania sprawozdania p. M. Kossakowskiego o wynikach pertraktacji p. Marchlewskiego.

Protokół 19 posiedzenia Delegacji P. T. C. K. i
w dniu 8/XI 1919 r. w pocisku Nr. 15.

Obecni:

P. M. S. Kossakowski jako przewodniczący

Pani Helena Bispingowa

P. pp. Birnbaum

P. dr. Gawłowski

P. M. Strumillo

P. L. Uniechowski

P. Trzeciak

P. E. Zeleski

Przewodniczący otwiera posiedzenie o godz. 16 m 20 i oznajmia

że lista zakładników została wykonana i obejmuje 380 nazwisk.

Przewodniczący zawiadamia Delegację P. T. C. K., że zgodnie z

jej życzeniem porozumiał się z p. Marchlewskim co do sprawy wymia-

ny jeńców cywilnych i że zasadniczo osiągnięto w tej sprawie je-

dnomyślność - Delegacja P. T. C. K. w swych listach 2 kategorii

jeńców cywilnych, 1/ jeńcy cywilni - obywatele R. S. F. R. S. i 2/ jeń-

cy cywilni - ~~jeńcy cywilni - obywatele R. S. F. R. S. i 2/ jeńcy~~ / Delegacja

R. C. K. przedstawi jedną kategorię jeńców.

Przewodniczący zawiadamia Delegację P. T. C. K. że przy układaniu

list jeńców cywilnych okazała się potrzeba ułożenia 5 list, a mia-

nowicie: 1/ Lista uwięzionych obywateli R. S. F. R. S., którzy na zasad-

zie umowy z dnia 9 listopada 1919 r. o jeńcach cywilnych uleg-

ają oddaniu przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej Rządowi R. S. F. R. S.

2/ Lista jeńców cywilnych, obywateli Rzeczypospolitej Polskiej,

i ziem zajętych przez wojsko polskie, i wogóle polaków, internowa-

nych na terytorjum R. S. F. R. S., którzy na zasadzie umowy z dnia

listopada 1919 r. ulegają niezwłocznemu oddaniu Rządowi Rzeczy-

pospolitej Polskiej. -

3/ Lista pozostających na wolności obywateli R. S. F. R. S., którzy

na zasadzie umowy z dnia 9 listopada 1919 r. o jeńcach cywilnych,

ulegają niezwłocznemu oddaniu przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej,

Rządowi R. S. F. R. S.

4/ Lista zakładników i jeńców cywilnych, obywateli Rzeczypospolitej

Polskiej i ziem zajętych przez wojsko polskie i wogóle polaków

nie objętych listami N. N. ¹⁹¹⁹ którzy na zasadzie umów; z dnia 2/XI 1919 r. o zakładnikach polskich i z dnia 9 ¹⁹¹⁹ 1919 r. o jeńcach cywilnych, ulegają niezwłocznie oddaniu Rządowi Rzeczypospolitej Polskiej, o ile osoby wymienione w liście niniejszej znajdują się na terytorjum R. S. F. R. S.

5/ Lista osób internowanych, które ulegą oddaniu na zasadzie umowy z dnia 9 listopada 1919 r. o jeńcach cywilnych Rządu R. S. F. R. S., o ile osoby te wyrażą chęć opuszczenia granic Rzeczypospolitej Polskiej i ziem zajętych przez wojsko polskie i wyjazd do R. S. F. R. S.

P. Trzeciak

Pan Koszarkowski odczytuje projekt umowy co do jeńców cywilnych, i otwiera dyskusję nad takowym. /Aneks Nr. 1/

Projekt umowy ze zmianami redakcyjnymi odczytano z powrotem do Komisji dla dalszej akcji. -

Pan Koszarkowski zaznacza że w sprawach technicznych zarządzeń dla przyjęcia zakładników i jeńców cywilnych i uchodźców robi się nader niewiele. - Na wniosek pp. Birnbauma postanowiono utworzyć stałą Komisję dla spraw technicznych z złożoną z pp. pani Bispingowej, ~~pp. Szewalskiego, W. Uniechowskiego~~ i przedstawiciela "Jura" p. Nowackiego.

Przewodniczący zabrał głos o godzinie 19.30

Amfona-faur

Sekretarz Węclawowicz

FRANCISZKI
INSTYTUT
ARCHIWIZACJI
1919